ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„I Z NÁS BUDOU DOSPĚLÍ“

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VRČEŇ,
OKRES PLZEŇ – JIH, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

1. Identifikační údaje

1.1 Předkladatel

Základní škola Vrčeň, okres Plzeň – jih, příspěvková organizace
Vrčeň 43, 335 41 Vrčeň
Mgr. Pavel Maršalík - ředitel školy
371 591 563
zs.vrcen@tiscali.cz
www.vrcen.cz
IČ: 75 00 50 00
IZO: 102 264 767
RED – IZO: 600 070 409
Koordinátor tvorby ŠVP: ředitel školy
Motivační název ŠVP: I z nás budou dospělí

1.2 Zřizovatel

Obec Vrčeň
Vrčeň 1, 335 41 Vrčeň
Petr Mašek – starosta obce
371 591 447

1.3 Platnost dokumentu

Dokument platí od 1.9.2007.

2. Charakteristika školy

- děti chodí do školy rády
- děti jsou partneři učitelů
- dítě ví, proč do školy chodí (něco se tam dozvím, mohu dělat zajímavé věci)
- škola je pro děti otevřená – po vyučování realizují své koníčky (zájmové kroužky) – vyhledávají si informace (počítačová učebna)
- učitelé jsou lidé, kteří to s dětmi myslí dobře; s kterými mohou něco sdílet a kteří je mohou nějak obohatit
- škola pečuje o vztahy mezi dětmi a jejich vzájemné chování
- škola kvalitně vzdělává ve vstřícném a přátelském prostředí
- učení, dozvídání nových věcí je úžasné; je to zábava, svět je zajímavý;
- naučit děti uvědomovat si, jaký udělaly pokrok, co se již naučily
- nezáleží na známce – důležité je, co ses naučil, co tě zajímá
- škola dává dětem podněty, ukazuje jim, v čem mohou být dobří
- vybavit dítě základními dovednostmi k tomu, aby se mohlo dále rozvíjet a mohlo být úspěšné v dalším životě a v budoucím povolání
- naučit číst, psát, počítat
- umět se vyjadřovat = prezentovat výsledky své práce
- vytvářet si svůj názor
- umět se bránit manipulaci
- umět základy jednoho světového jazyka
- rodič, který přijde s námětem či dotazem, není vnímán jako někdo, kdo obtěžuje, vymýšlí si, chce jen působit problémy
- dítě, které přijde s vlastním názorem, není dítě, které zdržuje výuku
- dítě se učí se zájmem, pracuje v prostředí, které je otevřené jejich individuálním potřebám
- dítě se nebojí udělat chybu (chybovat je přirozené); z chyb se poučí a posune se dál

2.1 Nabídka školy

- výuku kvalifikovanými pedagogy
- rodinné prostředí školy
- anglický jazyk od 2.ročníku
- práce na PC při výuce od 1.ročníku
- zájmový kroužek - Práce na počítači – pro žáky od 3.ročníku
- pobyt na školní zahradě
- vycházky do přírody
- práce na školním pozemku
- divadelní představení v Plzni, Příbrami nebo ve školní tělocvičně
- zapojení do sběru druhotných surovin
- sběr léčivých bylin
- odběr školního mléka
- možnost nákupu drobné svačiny
- škola zajišťuje školní potřeby - rodič potřeby zaplatí
- ŠD 6,45 -7,30 a 11,30 -16,30

- pestrá náplň činnosti školní družiny (činnosti výtvarné, hudební, sportovní aj.)
- zájmový kroužek - Hliněný kroužek
- zájmový kroužek - Modelář
- zájmový kroužek - Míčové hry
- relaxační cvičení o přestávce a v ŠD (ranní provoz)
- nové metody výuky (skupinové práce, výuka v projektech, výukové programy na PC)
- dodržování lidových tradic (Posvícení, Vánoce, Mikuláš, Tři Králové, Masopust, Morena, Velikonoce)
- denní projekty (Den matek, Slavnost krokusů, Zavírání zahrady, Den čarodějnic)
- nepovinný předmět - Náboženství
- nepovinný předmět - Hravá angličtina v 1.ročníku

2.2 Úplnost a velikost školy

Základní škola Vrčeň je malá vesnická škola málotřídního typu (trojtřídní). Jsme státní školou a naším zřizovatelem je Obec Vrčeň. Zabezpečujeme výuku 1. stupně s možnou kapacitou 150 žáků. Současný optimální stav by byl 70 žáků. Výuka probíhá v 5-ti ročnících.

2.3 Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)

Výuka probíhá ve třech učebnách. Všechny třídy jsou vybaveny počítači s výukovým programy. Možný je také přístup na internet. Třídy jsou prostorné, světlé, s příjemným pracovním prostředím, vybavené nástěnným materiálem a výzdobou. Žáci mají možnost prezentovat své práce a spolupracovat na výzdobě tříd i školy. Ve dvou učebnách je promítací plátno. Všude je průběžně obměňován nábytek za modernější a účelnější. Škola dětem poskytuje školní kapsáře na pomůcky. Ve třídách mohou děti relaxovat na kobercích. Pro třídění odpadu slouží ve třídách boxy.

Součástí školy je tělocvična a dvě oddělení školní družiny, které mohou navštěvovat žáci 1.-5. ročníku.

V areálu školy je prostorná zahrada se školním pracovním pozemkem, která je využívaná pro vyžití dětí a venkovní výuku. Na školní zahradě se nacházejí prostory pro třídění odpadu. Žáci mají možnost stravování ve školní jídelně umístěné v budově MŠ (vzdálené cca 50 m od budovy školy).

Po materiální a technické stránce je škola vybavena množstvím pomůcek, které jsou neustále doplňovány a obnovovány. Školní kabinet je dostatečně vybaven pomůckami na Hv, Př, Vl, jazyky, Vv, Pč a je využíván celým pedagogickým sborem. Vyučující využívají audiovizuální a multimediální techniku během výuky (tj. TV, video, multifunkční kopírka, PC, tiskárna). Žáci i vyučující využívají školní žákovskou a učitelskou knihovnu.

V přízemí školy jsou šatny dětí. Proběhla rekonstrukce všech WC a umýváren. V 1. patře v blízkosti tříd je sborovna s ředitelnou vybavená účelovým zařízením a komunikační technikou.

Největším problémem současnosti je najít společně se zřizovatelem finanční prostředky na zateplení školy a vytvoření odborných učeben. Škole chybí venkovní hřiště pro sport a dětské prolézačky na školní zahradě.

Výhledově bude škola vybavena ICT technikou podle ICT standardu (nové žákovské PC, notebooky).

Dopravní obslužnost školy – autobusy staví blízko školy, ale chybí spoje s obcemi, které nejsou sice daleko, ale autobusové spoje na sebe nenavazují.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru (velikost pedagogického sboru, kvalifikovanost)

Počet zaměstnanců ZŠ:

Učitelé	3
Vychovatelé	2
Nepedagogičtí zaměstnanci	1
Celkem	6

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují předepsanou kvalifikaci. Kladnou stránkou pedagogické sboru je velmi dobrá spolupráce mezi učiteli a vychovateli ŠD. Jsme mladým kolektivem. Jsme tvořiví a nápaditi. Protože jsme malý pedagogický sbor, naše práce je založena na toleranci.

2.5 Charakteristika žáků

Žáci školy se formují zejména ze spádové oblasti ZŠ (Vrčeň, Srby, Sedliště), ale i z jiných obcí (Dvorec, Nepomuk, Čížkov, Čečovice, Liškov, Klášter). Po ukončení 5. ročníku žáci zpravidla odcházejí do škol: ZŠ Nepomuk, ZŠ Kasejovice, ZŠ Blovice, Gymnázium Blovice.

Pravidelně spolupracujeme s PPP, tzn. součástí dětských kolektivů jsou i žáci s poruchami učení, chování, ale i velmi nadané děti. Díky malému počtu žáků, pracujeme s dětmi individuálně, většinou známe jejich rodinné zázemí, děti mohou samy sebe prezentovat na akcích školy a ŠD, pracují v klidném prostředí v malých počtech v daném ročníku.

Pro děti je výhodné zdravé a relaxační prostředí (školní zahrada, lesy v okolí, vesnice). Učitelé mají přehled o chování žáků ve třídě, je klid na chodbách a v jídelně.

2.6 Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty (školskou radou, školskými poradenskými zařízeními, místními a regionálními institucemi aj.)

- Při škole pracuje školská rada, která má 3 členy.
- Předávání informací rodičům: internetové stránky školy, informace o prospěchu a chování (individuální pohovor s rodiči), písemné vzkazy rodičům, celoškolní akce = projektová odpoledne, články v tisku, školní informační nástěnka
- Někteří rodiče aktivně spolupracují se školou tím, že vedou zájmové kroužky, účastní pomáhají při přípravě mimoškolních akcí.
- Škola pravidelně spolupracuje s PPP Plzeň. Pracovníci poradny dojíždí do školy, do které jsou rodiče pozváni.
- Škola pracuje s MŠ Vrčeň a MŠ Čížkov – společné návštěvy divadelních představení, plavecký výcvik, vzájemné hospitace učitelů a ředitelů.

2.7 Přednosti školy - silné stránky (v čem jsme dobří, co nám jde, co můžeme nabídnout apod.)

LIDÉ

- Spolupráce při řešení různých situací
- Mladý kolektiv pedagogů
- Možnosti dalšího vzdělávání pedagogů
- Odbornost pedagogů
- Ochota účasti na celoškolních akcích
- Soudržnost kolektivu
- Výhoda malého pedagogického sboru
- Vzájemná tolerance mezi pedagogickými pracovníky
- Výborná spolupráce ZŠ a ŠD
- Tvořiví a nápaditi pedagogové

MATERIÁL

- Počítačové vybavení učeben a výukové programy na PC
- Množství pomůcek a jejich pravidelná obnova
- Příjemné prostředí školy a ŠD (útulnost)
- Nový nábytek ve třídách a v ŠD – postupná obnova
- Zmírnění náročné přípravy na výuku se spojenými ročníky (multimediální technika, kopírka, PC, tiskárna)

PEDAGOGICKÝ PROCES

- Mezipředmětové propojení (výuka v blocích, projektové vyučování)
- Samostatnost žáků
- Využívání internetu, výukových programů, knih, encyklopedií
- Návaznost ve výuce jednotlivých ročníků a návaznost s druhým stupněm
- Přístupné prostředí, důvěrná rodinná atmosféra
- Propojení výuky s praxí
- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Prohlubování mezilidských vztahů a chování k druhým lidem
- Celoškolní projekty a akce
- Ekologická výchova – třídění odpadů, projekty s ekologickými náměty
- Různé formy práce, střídání činností
- Soutěže a testy (Kalibro, Klokánek, …)
- Žáci vyjadřují své názory nebo návrhy
- Zájmové kroužky – různorodost kroužků
- Možnost pro žáky vzdělávat se ve svém volném čase na PC, školní knihovna
- Podpora tvůrčího myšlení žáků i pedagogů
- Vštěpování základních životních hodnot (vzájemná pomoc, spolupráce, vztah k penězům, vztah k věcem,…)
- Žáci dobře navazují ve výuce na druhém stupni – viz autoevaluace v pololetí 6.ročníku ve spádových školách

OSTATNÍ

- Znalost rodinného prostředí žáků
- Učitelé znají všechny žáky školy
- Někteří rodiče pomáhají škole (sponzorské dary, plánování akcí, doprava, dohled nad žáky)
- Zájem některých rodičů o činnost školy
- Školní mléko
- ASŠK – výborné výsledky žáků
- Prezentace školy na mimoškolních akcích (MDD, recitace básní)
- Různorodost žáků
- Akce školy (jarmark, čarodějnice, Morena,…)
- Propojení ZŠ a ŠD
- Klidné prostředí pro žáky i učitele
- Malé počty žáků v ročnících
- Klid na chodbách, v jídelně
- Zdravé a relaxační prostředí (školní zahrada, lesy v okolí, vesnice)
- Bezpečnější prostředí díky menšímu počtu žáků
- Přehled učitelů o dění ve škole, o chodu školy

2.8 Slabé stránky školy (co nám nejde, čím bychom se raději neměli chlubit, co bychom rádi napravili)

LIDÉ

- Mnoho ústupků rodičům ze strany učitelů
- Z pracovní přetíženosti jsme lidé náchylní ke stresu
- Nedostatečné vzdělání pedagogů ve speciální pedagogice
- Stres z nedostatku žáků – obavy pracovníků o zaměstnání, snížení limitu finančních prostředků
- Absence pomocníků ředitele (hospodářka, ekonom, zástupce ředitele)
- Nedostatek času na práci v týmu
- Neochota a nedostatek času informovat veřejnost o dění ve škole (tisk, internet, školní noviny)

MATERIÁL

- Nedostatek financí na nákup multimediální techniky (nové PC, video, notebook, TV)
- Nejsou odborné učebny (Hv)
- Žaluzie do oken
- Ve třídách chybí relaxační pomůcky, polštářky, masážní míče
- Malé finanční příspěvky na údržbu a provoz školy od OÚ
- Starý nábytek v učebnách

PEDAGOGICKÝ PROCES

- Zatlačování Nj do ústraní
- V každé třídě je několik žáků s vývojovými poruchami učení
- Nezájem žáků o zájmové kroužky
- Většina žáků se musí do práce nutit
- Neochota žáků pomáhat na přípravách školních a třídních akcí
- Klesá zájem rodičů o školu a školní akce
- Nepřipravenost žáků na výuku (pomůcky na výchovy)
- Kumulace velkého počtu žáků s vývojovými poruchami učení
- Odchod bezproblémových žáků ze školy

OSTATNÍ

- Malé prostory (třída – nemožno plnit dlouhodobé úkoly např. z Vv, družina, pozemek)
- Odkládání žáků s problémy chování a výukovými problémy do naší školy (na doporučení PPP)
- Časová náročnost na přípravu pedagogů
- Neúcta žáků k majetku školy a pedagogů (ničení knih, pomůcek)
- Veřejnost má malý zájem o dění ve škole
- Rodiče neradi dávají své děti na málotřídní školu
- Oddělení ŠD nemají své prostory – musí se o prostor dělit
- Havarijní situace oken a izolace budovy

2.9 Příležitosti školy (v čem nebo kde vidíme a cítíme přednosti, které může naše škola využít)

- Vzhledem k malému počtu žáků se účastní jedné akce „celá škola“
- Klidné prostředí pro žáky s vývojovými poruchami učení
- Využití přírody jako učebny
- Bližší vztahy mezi učiteli a žáky, učiteli a rodiči – rodinné prostředí školy
- Výuka vede žáky k větší samostatnosti
- Škola není odtrhnuta od reálného života
- Individuální rozvoj žáků
- Výuka cizích jazyků v nižších ročnících
- Odbourání učiva, které se vyučuje v jiných ročnících
- Flexibilita rozvrhu a rozvržení učiva
- Ovlivňování charakteru žáků (jejich chování, odpovědnost za své jednání)
- Mezipředmětové vztahy
- Výuka se snaží využít všech potenciálů žáka a zapojit co nejvíce smyslů a schopností
- Žáci mají možnost organizovat si svoji činnost
- Pedagogové mají možnost lépe poznat žáky (vlastnosti, schopnosti, oblasti, ve kterých žák vyniká)
- Pružnost učiva
- Flexibilní a tvořiví učitelé
- Využití různých materiálů ve výuce
- Využití školní knihovny, internetu a výukových programů pro samostatnou práci
- Spolupráce žáků z různých sociálních vrstev
- Více prostoru pro úpravu rozvrhu a dotace jednotlivých vyučovacích hodin

2.10 Rizika – pocit ohrožení školy (v čem nebo kde vidíme a cítíme rizika pro fungování školy)

- Rodiče se obávají malé nabídky zájmových kroužků
- Obavy rodičů z výuky ve spojených ročnících
- Tendence stěhování mladých lidí z vesnice
- Nízká schopnost školy prosadit školu na veřejnosti
- Narůstající počet žáků s vývojovými poruchami chování
- Obavy ze sestavení ŠVP
- Stres v počáteční fázi zavádění ŠVP
- Dodržení výstupních kompetencí žáků
- Nedostatek učitelů Aj
- Malý zájem rodičů o výuku Nj

- Větší časová zátěž pro pedagogy
- Přehled o učivu ve všech ročnících
- Různé zařazení učiva na školách (při stěhování žáka)
- Časté zhodnocení ŠVP, popř. jeho změny
- Vhodně zvolit časovou dotaci pro jednotlivé vzdělávací oblasti a předměty
- Potíže s přechodem na druhý stupeň
- Výukové potíže u žáků s SPU při výuce cizího jazyka od 1.ročníku
- Zapojení do výuky žáků, kteří nejsou ochotni spolupracovat a pracovat
- Špatná dopravní obslužnost obce
- Nedostatek pracovních příležitostí a tím odliv rodin s dětmi z vesnice
- Malá propagace školy v tisku
- Absence pomocníků ředitele (hospodářka, ekonom, zástupce ředitele)

3. Charakteristika ŠVP

Klidná, rodinná škola, otevřená všem dětem a rodičům. Cílem je usnadnit dětem přechod z MŠ na 1. stupeň ZŠ a připravit děti na vstup na 2. stupeň ZŠ.

Jsme školou bez konkrétního zaměření.

3.1 Obecně vzdělávací cíle

Cíl	Prostředek k dosažení cíle
Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení	• Dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek)- knihovna, internet, exkurze, školní a třídní knihovny • Propojení informací se skutečným životem, reakce na práce dětí • Práce s informacemi • Samostatnost, organizace vlastní činnosti • Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost • Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu • Smysl vlastní práce • Účast na organizaci vzdělávání • Práce v motivujícím prostředí • Práce s přiměřeným učivem • Hodnocení formou zpětné vazby, samohodnocení • Poukázání na to, co žák zvládá • Výuka bez situací nerovnosti a ponížení • Stavení dílčích cílů • Zařazování metod, které podporují zvídavost • Využívání kladného hodnocení • Podporovat motivaci k učení • Osobní příklad
Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	• Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě. • Uplatňování mezipředmětových vztahů • Přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám • Praktická cvičení • Uplatňování základních myšlenkových operací- srovnávání, třídění, analýzy, syntéza, zobecňování, abstrakce • Rozvíjení schopnosti logického uvažování

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci	• Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků apod.) • Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů) • Základ spolupráce a společného prožívání • Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným • Práce v týmu

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	• Jasná pravidla pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce • Atmosféra demokracie a přátelství • Kooperativní učení, spolupráce ve výuce • Osobní odpovědnost za výsledky společné práce • Spolupráce učitelů a podíl na řízení školy • Spolupráce s rodiči a dalšími partnery

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti	• Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí • Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii • Nutnost dodržování mravních hodnost a slušného jednání • Vhodnou formou prosazovat své zájmy • Učit se argumentovat přiměřeně ke svému věku

Vytvářet u žáků potřeb projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě	• Učit se chápat bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí • S pomocí dospělých řešit své citové vztahy a citlivě usměrňovat • Učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city • Učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	• Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení • Dodržuje pravidla práce s náčiním a pomůckami • Chrání zdraví své i druhých • Chrání životní prostředí • Dodržuje kulturní a společenské hodnoty • Sebeovládání, sebehodnocení, sebeuspokojení a sebeúcta • Oceňuje výsledky druhých • Dodržování základních hygienických návyků • Zapojení do ekologického třídění odpadu

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi	• Respektování přesvědčení druhých lidí • Empatie – vcítit se do pocitů druhých • Váží si hodnot druhých • Respektuje individuální rozdíly žáků • Poskytuje pomoc a chová se zodpovědně • Respektuje a chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví • Zapojuje se do kulturního dění školy, obce • Respektuje národností menšiny a jejich kulturu

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednosti při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	• Diskutovat o výsledních své práce • Umět pracovat s vlastní chybou • Sledovat vlastní pokrok • Účast v celorepublikových soutěžích – seberealizace žáků • Umět přijmou hodnocení od druhých • Znát své možnosti (nepodceňovat se)

3.2 Klíčové kompetence v jednotlivých předmětech a činnostech

Klíčovými kompetencemi se utváří profil absolventa naší školy. (znalosti, schopnosti, dovednosti a postoje).

3.2.1 Kompetence k učení

Školní ozn.	Název kompetence	
A 1	Vybírá a využívá vhodné způsoby efektivního učení	Učíme se učit; problémové úkoly; projekt – pokus, vyhledává informace, zápis; skupinová práce; postup práce
A 2	Plánuje	
A 3	Organizuje	Skupinová práce; práce ve dvojicích; řídí skupinu; funkce ve skupině - vedoucí skupiny
A 4	Ochotný k dalšímu učení	Radost z práce; těší se do školy; tajenky
A 5	Vyhledává a třídí informace	Slovní úlohy; encyklopedie, problémové úkoly; psaní poznámek
A 6	Propojuje informace	Diktát; gramatika, algoritmy řešení; jednotky míry, měření; mezipředmětové vztahy; slovní úlohy; tabulka; vlastní poznámky; číselná osa
A 7	Systematizuje informace	
A 8	Operuje s termíny, znaky a symboly	Sloh – znaky a symboly; slovník; slovní úlohy; geometrie; převody jednotek; tabulky; grafy; herbář; noty
A 9	Dává věci do souvislostí	Diktát; gramatika; slovní úlohy; zákony přírody; ekologie; dějiny
A 10	Vytváří komplexní pohled na jevy	Větný rozbor; glóbus, časová přímka; globální pohled na svět
A 11	Pozoruje	Pokusy; ukázky cvičení
A 12	Experimentuje	Pokusy
A 13	Porovnává	Vlastní výkon; výsledky skupinové práce; prezentace práce před ostatními; pokusy; výsledky práce
A 14	Kriticky posuzuje	Vlastní výkon; hodnotí práci jiných; nevysmívá se ostatním, při svých chybách se nevymlouvá; v hodnotí svoji výtvarnou práci a výrobek
A 15	Vyvozuje závěry	Gramatické poučky; úsudkové řešení slovní úlohy; uzná svoji chybu
A 16	Poznává smysl a cíl učení	Slohový útvar; čte knihy; přítel z cizí země; peníze; manipulace s nimi; řešení úvěru; recepty na vaření; měřítko mapy; poznání rostlin a živočichů; porozumění přírodě; opakování dějin po současnost; zpívání doma a na táboře; dokáže získané vědomosti a dovednosti využít v praxi; výrobek pro rodiče; umí hry
A 17	Má pozitivní vztah k učení	Referáty; projekty; referáty; knihy k tématu; knihy z domova
A 18	Posuzuje vlastní pokrok	Sebehodnocení; konverzace v jazyce; složitější příklady; výkon ve sportovních disciplínách
A 19	Zdokonaluje se	
A 20	Kriticky hodnotí své učení	Ranní kruh; zhodnotí použitý postup práce; magické čtverce a pyramidy; závěry pokusů a pozorování
A 21	Diskutuje o výsledcích svého učení	
A 22	Řídí vlastní učení	Samostatná práce; vybírá si činnosti; skupinová práce s vlastním postupem a zadaným cílem; čas k práci při hodině a odpočinek při přestávce
A 23	Využívá informace v procesu učení, tvůrčí činnosti a životě	Školní projekt; konkrétní úkoly ze života; pokusy; reálné předměty z přírody

3.2.2 Kompetence k řešení problémů

Školní ozn.	Název kompetence	
B 1	Vnímá problémovou situaci	Větný rozbor; rozbor problému – rozhovor, diskuse; slovní úlohy; ekologie
B 2	Rozpozná problém	Samostatné čtení zadání úkolu; slovní úlohy
B 3	Pochopí problém	Samostatné čtení zadání úkolu; slovní úlohy
B 4	Přemýšlí o nesrovnalostech	Slovní úlohy s informacemi navíc; nákres řešení; ekologie
B 5	Promyslí a naplánuje způsob řešení	
B 6	Využívá vlastní úsudek a zkušenost	Projekt; odhady výsledků; spoléhá na vlastní zkušenost; příklady z praxe – jednoduché stroje
B 7	Vyhledá informace	Čtení s porozuměním; práce s encyklopediemi; ohrožené druhy – práce na PC, ZOO; dějiny
B 8	Hledá shodné, podobné a odlišné znaky informace	Čtení s porozuměním; geom.útvary; řešení obměněných slovních úloh; životní prostředí – rostliny, živočichové – stejné znaky a rozdílnosti; dějiny
B 9	Hledá různá řešení	Význam slov Slovní úlohy s více řešeními
B 10	Nenechá se odradit nezdarem	Hledání v knihách, encyklopediích; snaha dosáhnout stanoveného cíle i přes drobné nezdary; tajenka a její vyřešení
B 11	Vytrvalost řešení problému	
B 12	Samostatně řeší problém	Samostatná práce; hledání informací
B 13	Volí vhodné postupy řešení	
B 14	Užívá logiku, matematiku a zkušenost	Příklady ze života; slovní úlohy; zlomky; používá záznamy, zapisuje poznatky; jednoduché stroje; fyzikální jednotky
B 15	Prakticky ověřuje správnost řešení	Geometrie; znázornění slovních úloh; pokus
B 16	Postup aplikuje na jiný problém	
B 17	Sleduje vlastní pokrok	Sebehodnocení; slovní zásoba; 1.roč – sešit CO UMÍM; žákovské portfolio
B 18	Kriticky myslí	Zhodnotí své chování a práci – dotazníky, ranní kruh
B 19	Uvážlivě se rozhoduje	Řešení úkolů, skupinová práce, samostatná práce
B 20	Rozhodnutí dokáže obhájit	Diskuse; skupinová práce
B 21	Nese zodpovědnost za svá rozhodnutí	Přijme hodnocení; přijme odměnu nebo trest; vyrovná se s nezdarem;
B 22	Umí zhodnotit své výsledky	Sebehodnocení

3.2.3 Kompetence komunikativní

Školní ozn.	Název kompetence	
C 1	Formuluje myšlenky a názory	Vyprávění; popis; komunikace; čtení s porozuměním; vytváří a řeší slovní úlohy; ranní kruh

C 2	Výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřuje písemně i ústně	Sloh; vyprávění o historických osobnostech a jevech
C 3	Umí naslouchat, porozumí jim	Vypravování zážitku; skupinová práce
C 4	Vhodně reaguje	Pravidla chování a jejich dodržování; udržení pozornosti
C 5	Zapojuje se do diskuse	Ranní kruh; řešení SÚ; hledá postup práce; diskuse na dané téma;
C 6	Obhajuje svůj názor	
C 7	Vhodně argumentuje	
C 8	Rozumí textům, záznamům a materiálům	Čtení s porozuměním; tiché čtení; poslechy CD, rodilí mluvčí, četba v originálech; vlastní poznámky
C 9	Užívá gesta, zvuky a jiné prostředky	Sloh; dramatizace; řeč těla – při hrách
C 10	Využívá média	PC – výukové programy, video, DVD, internet; počítačový kroužek; vyhledává informace
C 11	Aktivně se zapojuje do společenského dění	Recituje; vystupuje i mimo školu; sestavuje přání v Čj i Aj; plánuje výlet; besídky; podílí se na výzdobě školy
C 12	Využívá komunikativních dovedností k vytváření vztahů a spolupráci	Rozhovor; diskuse; dialog; ranní kruh; popis předmětu, vyprávění; improvizace, rozhovory; vysvětlení postupu

3.2.4 Kompetence sociální a personální

Školní ozn.	Název kompetence	
D 1	Spolupracuje ve skupině	Ve všech předmětech skup.práce; společný výrobek na výstavu, jarmark; sportovní družstvo, tým; rozdělení rolí ve skupině
D 2	Vytváří pravidla práce v týmu	
D 3	Pozitivně ovlivňuje kvalitu práce v týmu	
D 4	Vytváří příjemnou atmosféru	Kultivovaný slušný projev; příjemné prac. prostředí
D 5	Je ohleduplný	Pravidla chování; přestávky – chování; neponižuje spolužáky; listina práv a svobod; pravidla her
D 6	Má úctu	Tradice a jejich udržování; projekty; úcta k sobě, k jiným dětem i k dospělým; dokáže pochválit; listina práv a svobod
D 7	Upevňuje mezilidské vztahy	Komunikace; pravidla chování; čestné jednání
D 8	Poskytne pomoc	Přestávka i hodiny; od dětí i učitele; 1.pomoc zraněnému; telefonování; přestávka i hodiny; pomoc od dětí i učitele
D 9	Požádá o pomoc	
D 10	Přispívá k diskusi	Ranní kruh; rozhovor s maňáskem; týmová nebo skupinová práce
D 11	Má potřebu spolupracovat	
D 12	Oceňuje zkušenosti jiných	Vyjadřování k výkonu jiných
D 13	Respektuje jiný názor	Mezilidské vztahy
D 14	Čerpá poučení z názoru jiných	Dějiny
D 15	O sobě myslí pozitivně	Člověk a okolí
D 16	Zvyšuje si sebedůvěru a samostatnost	Sebeúcta; sebereflexe; odpočinek; tolerance

D 17	Ovládá svoje jednání a chování	Tolerance; menšiny; různé národnosti
D 18	Dosahuje sebeuspokojení a sebeúctu	Odpočinek; relaxace
D 19	Diskutuje	Sloh

3.2.5 Kompetence občanské

Školní ozn.	Název kompetence	
E 1	Respektuje přesvědčení jiných	Menšiny; tradice; národnosti; náboženství
E 2	Umí se vcítit do situace jiných	Čtení; chápe emoce jiných; vyjádření pocitu; výroba dárku
E 3	Váží si vnitřních hodnot druhých	
E 4	Odmítá útlak a hrubé zacházení	Pravidla chování – brání sebe i druhé; listina práv a svobod; hry; brání se – vědomě neubližuje, snaží se získat pomoc; školní řád; třídní a školní pravidla
E 5	Umí se postavit proti fyzickému i psychickému násilí	
E 6	Respektuje zákony a normy	
E 7	Uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu	
E 8	Je zodpovědný	Plní povinnosti – domácí úkoly a příprava na výuku
E 9	Poskytne pomoc	Při neznalosti učiva ve škole; 1.pomoc zraněnému; tolerance
E 10	Chová se zodpovědně v krizových situacích	Hry; projekt o chování v mimořádných situacích; požární poplach
E 11	Respektuje, chrání a oceňuje tradice	Návštěva muzea; projekty
E 12	Respektuje, chrání a oceňuje kulturu i historické dědictví	
E 13	Je tvořivý	Sloh, tvořivé psaní; vytváří vlastní slovní úlohy (divadélko); vymýšlí pokusy; kreativní vv.vyjádření; malování s hudbou, rozvoj fantazie; kreativní postup výroby
E 14	Zapojuje se do kultury	Recitace; články k propagaci školy; besídky; vystoupení i mimo školu; výtvarné soutěže; výroba plakátu; výroba dárků
E 15	Zapojuje se do sportu	AŠSK; soutěže, sportovní hry
E 16	Projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům	Zahraniční literatura, spisovatelé; diskuse nad prací; exkurze; výstavy; galerie
E 17	Chápe základy ekologie a environmentální výchovy	Projekt – Den Země; svět; příroda; ekologie; ochrana přírody; třídí odpad; úklidové práce – třída, pozemek, zahrada
E 18	Respektuje požadavky na kvalitní život.prostředí	
E 19	Rozhoduje se v zájmu rozvoje společnosti	Správně se chová – nepoškozuje pověst rodiny, školy, svou; globální pohled na svět; dějiny

3.2.6 Kompetence pracovní

Školní ozn.	Název kompetence	
F 1	Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení	Vhodné pomůcky (herbáře, obrazy, atlasy); geometrie; bezpečnost při pokusu a pozorování; zásady práce s pomůckami; zásady práce s nástroji a přístroji
F 2	Dodržuje pravidla	Komunikace; celoškolní projekt; použití návodu; chování v kolektivu; soutěže
F 3	Plní povinnosti a závazky	Plnění domíchá úkolů a domácí příprava na výuku
F 4	Přizpůsobí se novým nebo změněným podmínkám	Vyhýbání se všednosti; potlačování stereotypů
F 5	Má kvalitní výsledek práce	Odevzdává úplnou samostatnou práci; sebehodnocení; kvalitní výsledek práce po celý den
F 6	Má funkční výsledek práce	
F 7	Předvede hospodárný výsledek své práce	Prezentace práce a výrobku; referát; reklama; komunikace; pěstování zeleniny
F 8	Výsledek práce má společenský význam	Recitace na akcích školy; Den Země – projekt; dárky k zápisu;
F 9	Při práci chrání své zdraví i zdraví druhých	Ochrana zdraví a přírody; zásady ochrany zdraví při práci; manipulace s nářadím a náčiním
F 10	Chrání životní prostředí	Den Země, třídí odpady; ekologie; ZOO; ohrožené druhy; pokrok; vynálezy; šetří materiál při výrobě dárků, úklid po práci
F 11	Chrání kulturní a společenské hodnoty	Sbírky pro potřebné; dějiny; vlastenectví; projekty
F 12	Využívá znalosti a zkušenosti pro svůj rozvoj	Práce s knihami encyklopediemi
F 13	Využívá znalosti jako přípravu na budoucnost	Školní výlet; návštěvy muzeí, podniků, hasičů; jazyk pro budoucí povolání; školní výlet
F 14	Rozhoduje se o dalším vzdělávání a profesi	
F 15	Orientuje v základech podnikání	Školní projekt; počty; zlomky; porovnávání; slevy, navýšení ceny; povolání a jeho výběr; problémové slovní úlohy; úvěr; hospodaření; spoření; vede vlastní zájmový kroužek; organizuje hry
F 16	Chápe podstatu, cíl a riziko podnikání	
F 17	Rozvíjí podnikatelské myšlení	

3.3 Výchovně vzdělávací strategie

Jde o strategie celoškolní. Je zde uvedeno, jaké postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity budou uplatňovat (využívat) všichni vyučující školy, bez ohledu na to, jaký vyučovací předmět učí. Snažili jsme je formulovat z pozice učitele. Mělo by v nich být jasně a srozumitelně vymezeno, CO a JAK budou učitelé společně uplatňovat. Tyto strategie jsou cíleně směřovány k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků a procházejí celým výchovným a vzdělávacím procesem ve škole. Byly projednány a odsouhlaseny všemi pedagogy školy, všichni je tedy budou respektovat a dle možností uplatňovat ve svém působení na žáky.

Strategie jsou členěny podle toho, kterou z klíčových kompetencí rozvíjejí přednostně, je však zcela jasné, že jednotlivé výchovné a vzdělávací strategie směřují současně k více klíčovým kompetencím. Členění v textu je proto pouze orientační a záleží na dohodě učitelů v rámci pedagogického sboru, ke které klíčové kompetenci konkrétní strategii využijí.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení

Výchovně vzdělávací strategie – metody a formy

- na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení;
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání, třídění, zpracovávaní a prezentace informací.
- zadáváme žákům motivační domácí úkoly
- Žáky vedeme k sebekontrole a k sebehodnocení – ankety, projektové vyučování, projektivní techniky, dotazníky.
- vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce;
- Individuálním přístupem k žákům, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a podněcovat je k jejich tvořivosti.
- Žáci se zúčastňují různých soutěží.
- zařazujeme do výuky problémové vyučování, experiment;
- Zadáváme dětem zajímavé domácí úkoly.
- Rozvržení skupinové práce (časově i obsahově), důraz na aktivní učení.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výchovně vzdělávací strategie – metody a formy

- Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit.
- Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Kalibro, matematický Klokánek).
- Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života.
- Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů (ústní, tištěných mediálních a počítačových, včetně práce na internetu), aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.

- V projektových dnech a v předmětových projektech žáci využívají k logickému řešení problémů diskuse, formu pokusu a omylu, aktivně se zapojují.
- Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží.
- Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení – třídní projekty.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Výchovně vzdělávací strategie – metody a formy

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni.
- umožňujeme žákům prezentovat vlastní názory při ranním kruhu
- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných – diskuse.
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami – diskuse.
- využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků;
- Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování – referáty, prezentace.
- zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce všech žáků různého věku, akce pro rodiče a veřejnost)
- Využíváme různé typy čtení, rozhovor, skupinovou práci, práci na PC, poslechy a myšlenkové mapy.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Výchovně vzdělávací strategie – metody a formy

- Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení.
- využíváme komunitního kruhu, diskusního kruhu
- Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při Tv, Vv, Pč apod.).
- vyžadujeme od žáků zodpovědnost za plné dodržování školního řádu
- učitel se orientuje na skupinovou práci, spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení;
- Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině.
- žákům je poskytována možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady;
- do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování;
- Žáky vedeme k důslednému respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
- od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci;

- Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky – sociální hry, hlasování, projektivní techniky, rozhovor.
- zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce všech žáků různého věku, akce pro rodiče a veřejnost)
- Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Výchovně vzdělávací strategie – metody a formy

- Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování.
- Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách.
- Jsou respektovány individuální rozdíly (integrovaní žáci, národnostní a kulturní rozdíly) – porovnávání, rozhovor.
- k prezentaci vlastních názorů žáků využíváme ranní kruh
- při ranním kruhu je žákům poskytována možnost, dle svého uvážení, projevit své pocity a nálady a upozornit na fyzické i psychické násilí, se kterým se setkávají;
- ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování;
- Důraz klademe na prožitek a environmentální výchovu – vyprávění.
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí;
- Vychováváme ekologicky myslící jedince – scénky.
- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu - vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu;
- škola pořádá akce připomínající lidové tradice (Vánoce, Velikonoce a další)
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- Žáci se chovají jako zodpovědné osoby.
- Žáky vedeme k třídění odpadů.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Výchovně vzdělávací strategie – metody a formy

- Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce.
- Žáci se snaží o objektivní sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci.
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů;
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze a besedy.
- Žáci pozorují, experimentují a vyhledávají informace.
- nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času;
- Žáky vedeme k dodržování pravidel bezpečnosti.

- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi - cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia;
- umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče;
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení;
- Dbáme na dodržování termínů a kvality práce.
- žádnou prací žáky netrestáme.
- Žáci se učí odpovědnosti za svůj výsledek.

3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Mezi žáky se speciálními potřebami patří na naší škole především děti s vývojovými poruchami učení a chování.

Tito žáci jsou v evidenci Pedagogicko-psychologické poradny a jejich stav je pravidelně kontrolován a přešetřován.

V případě vážnějších problémů bychom na základě důkladného vyšetření vypracovali dítěti tzv. individuální vzdělávací plán (IVP). Tento plán vypracovává třídní učitel, zpravidla před zahájením školního roku a jeho platnost je na jeden školní rok. IVP vychází z vyšetření a doporučení Pedagogicko-psychologické poradny nebo Speciálního psychologického centra, je konzultován s pracovníky Pedagogicko-psychologické poradny a zohledňuje i názor zákonného zástupce, vychází z učebních dokumentů a respektuje potřeby žáka. Zákonný zástupce i Pedagogicko-psychologická poradna s IVP vyjadřují souhlas.

Obsah individuálního vzdělávacího plánu

Základní údaje o žákovi, závěry vyšetření a doporučení z odborného pracoviště, konkrétní cíle, organizace výuky, forma zadávání úkolů, způsob hodnocení a klasifikace, nezbytné kompenzační pomůcky, učebnice, organizace speciálně pedagogické a psychologické péče, návrh na navýšení finančních prostředků, způsob spolupráce se zákonnými zástupci, podíl žáka na řešení problémů, popis projevů žáka ve škole.

Všichni pedagogičtí pracovníci respektují zvláštní a doporučované přístupy k žákům se specifickými poruchami učení a chování. Vybírají si z doporučovaných přístupů ty, které odpovídají individuálním potřebám dítěte.

Dále pak mezi žáky se specifickými vzdělávacími potřebami patří žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním.

3.5 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Zvláštní skupinu tvoří také žáci mimořádně nadaní. Tito žáci vyžadují do učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, neboť mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrňujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Pro žáka mimořádně nadaného, po domluvě s Pedagogicko-psychologickou poradnou, vypracuje škola individuální vzdělávací plán.

3.6 Průřezová témata

3.6.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

			1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání	cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředěnosti	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty
		cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty
		dovednosti pro učení a studium				Čj, M, Vl, Př – samostudium, čtení studijní	Čj, M, Vl, Př – samostudium, čtení studijní
	Sebepoznání a sebepojetí	já jako zdroj informací o sobě	Prv	Prv	Prv		Př
		druzí jako zdroj informací o mně	Prv	Prv	Prv		Př
		moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)	Prv	Prv	Prv		Př
		co o sobě vím a co ne					
		jak se promítá mé já v mém chování	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí
		můj vztah ke mně samé/mu	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí

		moje učení	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí
		moje vztahy k druhým lidem	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí
		zdravé a vyrovnané sebepojetí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí
	Seberegulace a sebeorganizace	cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí
		organizace vlastního času, plánování učení a studia					Př
		stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí
	Psychohygiena	dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému					
		sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích					
		dobrá organizace času					
		dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.)					
		hledání pomoci při potížích	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí
	Kreativita	cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivost, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty	Všechny předměty
Sociální rozvoj	Poznávání lidí	vzájemné poznávání se ve skupině/třídě	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí

	rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí
	chyby při poznávání lidí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí

Mezilidské vztahy	péče o dobré vztahy	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí
	chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí
	lidská práva jako regulativ vztahů					
	vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)					

Komunikace	řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků					
	cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání					
	dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)					
	specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“)					
	dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů)	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
	komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace

		efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace					
		pravda, lež a předstírání v komunikaci	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace
	Kooperace a kompetice	rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování
		rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování
		rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování	Příležitostní projektové vyučování
Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace	Všední denní situace
	Hodnoty, postoje, praktická etika	analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí					
		vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí

		pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí
		dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne					

3.6.2 Výchova demokratického občana (VDO)

		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Občanská společnost a škola	škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	Projekt: Školní jarmark apod. Odpolední kroužky (zapojení rodičů) Čj, Vv, Pč, Hv	Projekt: Školní jarmark apod. Odpolední kroužky (zapojení rodičů) Čj, Vv, Pč, Hv	Projekt: Školní jarmark apod. Odpolední kroužky (zapojení rodičů) Čj, Vv, Pč, Hv	Projekt: Školní jarmark apod. Odpolední kroužky (zapojení rodičů) Čj, Vv, Pč, Hv	Projekt: Školní jarmark apod. Odpolední kroužky (zapojení rodičů) Čj, Vv, Pč, Hv
	způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů)					
	formy participace žáků na životě místní komunity	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv
	spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv	Kulturní akce obce a okolních obcí, církve Hv Čj Pč, Vv

Občan, občanská společnost a stát	občan jako odpovědný člen společnosti(jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)					
	Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana				Vl	
	úloha občana v demokratické společnosti				Vl	
	základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost)				Vl	
	principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)					

Formy participace občanů v politickém životě	volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby)				Vl	
	obec jako základní jednotka samosprávy státu			Prv	Vl	
	společenské organizace a hnutí					

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	demokracie jako protiváha diktatury a anarchie					
	principy demokracie				Vl	
	základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)					
	význam Ústavy jako základního zákona země				Vl	
	demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti					

3.6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Evropa a svět nás zajímá	rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa	Ranní kruh	Ranní kruh	Ranní kruh	Ranní kruh	Ranní kruh
	místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu					Vl
	naši sousedé v Evropě					Vl
	život dětí v jiných zemích					Aj
	lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy					Aj

Objevujeme Evropu a svět	naše vlast a Evropa					Vl
	evropské krajiny					
	Evropa a svět					
	mezinárodní setkávání					
	státní a evropské symboly				Vl	
	Den Evropy					
	život Evropanů a styl života v evropských rodinách					
	životní styl a vzdělávání mladých Evropanů					

Jsme Evropané	kořeny a zdroje evropské civilizace					
	klíčové mezníky evropské historie					
	Evropská integrace					
	instituce Evropské unie a jejich fungování					
	čtyři svobody a jejich dopad na život jedince					
	co Evropu spojuje a co ji rozděluje					
	mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže					

3.6.4 Multikulturní výchova (MkV)

		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Kulturní diference	jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti					Př
	člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv Př – Zdravý život. styl
	poznávání vlastního kulturního zakotvení				Vl	Vl Př
	respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)	Prv				Př
	základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě					

Lidské vztahy	právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci				Vl	
	udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí
	vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)					Aj
	předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace)					
	důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích			Čj – Integrace žáků	Čj – Integrace žáků	Čj – Integrace žáků
	uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí
	význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí
	tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí

	lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí

Etnický původ	rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost					
	postavení národnostních menšin					
	základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti					
	různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa					
	projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku					

Multikulturalita	multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti					
	multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování					
	specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost			Aj	Aj	Aj
	naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí
	význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání			Aj	Aj	Aj

Princip sociálního smíru a solidarity	odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám	Jednorázová akce: Podpora různých nadací	Jednorázová akce: Podpora různých nadací	Jednorázová akce: Podpora různých nadací	Jednorázová akce: Podpora různých nadací	Jednorázová akce: Podpora různých nadací
	nekonfliktní život v multikulturní společnosti					
	aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí	Projekt: I z nás budou dospělí

	otázka lidských práv, základní dokumenty				Vl	

3.6.5 Environmentální výchova (EV)

		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Ekosystémy	les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa)	Prv	Prv	Prv	Př	Př
	pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí)	Prvl	Prv		Př	
	vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)			Prv	Př	
	moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás)					Př
	lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky)			Prv		
	kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)					Př
Základní podmínky života	voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)			Prv	Př	Př
	ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)					Př

	půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)				Př	Př
	ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás)					Př
	energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky)					Př
	přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)					Př

Lidské aktivity a problémy životního prostředí	zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství				Př	Př
	doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace)		Prv		Př	Př

	průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti)					Vl
	odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)	Třídění škol. odpadu Prv	Třídění škol. odpadu Prv	Třídění škol. odpadu Prv	Třídění škol. odpadu Př	Třídění škol. odpadu Př
	ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)	Projekt: Den Země	Projekt: Den Země	Projekt: Den Země	Projekt: Den Země	Projekt: Den Země Vl
	dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)					

Vztah člověka k prostředí	naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé)	Prv	Prv	Prv	Vl	Vl
	náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)					Př

	aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)					
	prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)					Př
	nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)					Př

3.6.6 Mediální výchova (MV)

			1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Receptivní činnosti	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě				Inf	Čj Inf
		rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných					Čj
		hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů)				Čj Inf	Čj Inf
		hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením					
		chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel					
		identifikování základních orientačních prvků v textu					
	Interpretace vztahu	různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce					

	mediálních sdělení a reality	rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem					
		hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médii zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality)					
		vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje)					
		identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá					
		identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)					
	Stavba mediálních sdělení	příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií)					
		principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost)					
		příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)					
	Vnímání autora	identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení					

	mediálních sdělení	výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci					
		prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu					
	Fungování a vliv médií ve společnosti	organizace a postavení médií ve společnosti				Inf	Inf
		faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování					
		způsoby financování médií a jejich dopady					
		vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy					
		role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování					
		role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam)					
		vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)					
		role médií v politických změnách					
Produktivní činnosti	Tvorba mediálního sdělení	uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení					
		tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium				Inf	Inf
		technologické možnosti a jejich omezení					

		redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média					
	Práce v realizačním týmu	utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce
		stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce	Všechny předměty: Týmová spolupráce
		faktory ovlivňující práci v týmu					
		pravidelnost mediální produkce					

Poznámky k projektům:

I z nás budou dospělí

Tento projekt je celoroční. Probíhá ve škole i ve školní družině. Děti během něj získávají kredity za ochotu, pracovitost, pilnost, snahu, sportovní úspěchy, známky, pochvaly, reprezentaci školy ve olympiádách či recitacích, sběr druhotných surovin, bylin apod. Kredity si během roku směňují za vajíčka. Ta poté vyměňují za slepičky a slepičky za opičky. Poslední týden školního roku je projekt vyhodnocen. Hodnocení projektu může být každý rok odlišné.

Cílem projektu je žáky motivovat se slušnému chování, k dobrému vztahu k naší planetě, ke spolužákům, ale také k oceňování práce své a druhých. Projektu se účastní všichni žáci od 1. do 5. ročníku.

Den Země

Projekt Den Země se uskutečňuje přibližně v den, kdy se slaví Den Země. Žáci se seznamují se správným tříděním odpadů, s ochranou přírody a životního prostředí, s vlivem poškozování přírody na naše zdraví, pracují za školním pozemku a zahradě, uklízí náves před školou a okolí školy, popř. zasadí novou rostlinu (např. keř nebo strom).

Cílem je žáky seznámit s dopadem ničení přírody na naše zdraví, naučit žáky správně třídit odpad, co se děje při recyklaci, vysvětlit smysl péče o přírodu. Projektu se opět účastní všichni žáci od 1. do 5. ročníku.

Jarmark

Školní jarmark navazuje na dodržování tradic, které je během celého školního roku. Žáci si uvědomují, jak hezké může být pro někoho vyrobit dárek, který mu udělá radost, recitují, zpívají a hrají na hudební nástroje → učí se vystupovat před větším počtem lidí, „prodávají“ své výrobky, připravují akci a pomáhají s organizací celého jarmarku. Projekt probíhá v období před Vánocemi.

Cílem je žáky seznámit s vánočními tradicemi, koledami, básněmi a písněmi, s pracností přípravy takovéto akce a její náročností. Motivovat žáky k výrobě předmětů. Naučit žáky oceňovat ruční práci svoji a druhých. Projektu se účastní všichni žáci od 1. – 5. ročníku.

4. Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

Vyučovací předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	**Celková dotace**	**RVP**
Český jazyk	7 + 2	7 + 2	7 + 1	7 + 1	7 + 1	**35 + 7**	**35**
Anglický jazyk		0 + 1	3	3	3	**9 + 1**	**9**
Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	**20 + 4**	**20**
Informatika			1			**1**	**1**
Prvouka	2	2	2 + 1			**6 + 1**	**12**
Přírodověda				1,5	1,5+0,5	**3 + 0,5**	
Vlastivěda				1,5	1,5+0,5	**3 + 0,5**	
Hudební výchova	1	1	1	1	1	**5**	**12**
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	**7**	
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	**10**	**10**
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	**5**	**5**
Průřezová témata	0	0	0	0	0	**0**	**0**
Disponibilní časová dotace	2	4	3	2	3	**14**	**14**
Celková dotace	20	22	25	25	26	**118**	**118**

Rozdělení disponibilní časové dotace 14

Český jazyk	2	2	1	1	1	**7**	**14**
Anglický jazyk		1				**1**	
Matematika		1	1	1	1	**4**	
Prvouka			1			**1**	
Přírodověda					0,5	**0,5**	
Vlastivěda					0,5	**0,5**	

Nepovinné předměty

Náboženství	1					**1**	
Hravá angličtina	1					**1**	

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

V 1. – 5. ročníku lze vyučovat předmětům v blocích (bez přestávky, kterou je možno žákům umožnit podle jejich potřeby a individuálně), v menších časových celcích než je 1 vyučovací hodina a jednotlivé činnosti a předměty kombinovat a propojovat podle potřeby učitele (zvláště při výuce v projektech) s tím, že bude zachována týdenní stanovená časová dotace pro daný předmět. Je možné spojit i více vyučovacích hodin jednoho předmětu a splnit tak časovou dotaci z dalšího týdne. (Příklad: 12.5. - Poznávání přírodnin ve volné přírodě, vycházka – časová náročnost 4 vyučovací hodiny; do dalšího týdne se poznamená, že bylo odučeno dne 12.5.)

Český jazyk	• Stanovená časová dotace 35 hodin je posílena o 7 hodin z disponibilní časové dotace. • V 1.ročníku má předmět komplexní charakter. Od 2. do 5 ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. • Psaní je součástí Komunikační a slohové výchovy a může se vyučovat v menších časových celcích než je 1 vyučovací hodina. • V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova
Anglický jazyk	• Stanovená časová dotace 9 hodin je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. • Ve 2.ročníku má předmět charakter seznamování s jazykem formou her pouze ústní a poslechovou formou – Listening, Speaking; od 2.pololetí 2.ročníku budou žáci postupně seznamováni s psaným textem v učebnici; hodnocení jazyka je spíše motivující – Listening, Speaking, Reading • Od 3.ročníku jsou zastoupeny všechny složky jazyka: Listening, Reading, Writing, Speaking • V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Multikulturní výchova (MkV), Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Matematika	• Stanovená časová dotace 20 hodin je posílena o 4 hodiny z disponibilní časové dotace • Při výuce jsou využity prvky činnostního učení (Tvořivá škola) • Geometrické učivo je zastoupeno alespoň 2x týdně, zpravidla v kratších časových celcích než je jedna vyučovací hodina • V rámci předmětu je realizováno průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova
Informatika	• Stanovená časová dotace 1 hodiny není posílena o hodiny z disponibilní časové dotace • Výuka informatiky je organizována tak, aby žáci mohli být rozděleni do jednotlivých učeben školy ke své pracovní stanici • V rámci předmětu je realizováno průřezové téma: Mediální výchova (MV)
Prvouka	• Stanovená časová dotace 6 hodin je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace • V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV), Multikulturní výchova (MkV), Výchova demokratického občana (VDO)
Přírodověda	• Stanovená časová dotace 3 hodin je posílena o 0,5 hodiny z disponibilní časové dotace • V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV), Multikulturní výchova (MkV)
Vlastivěda	• Stanovená časová dotace 3 hodin je posílena o 0,5 hodiny z disponibilní časové dotace • V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV, Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Multikulturní výchova (MkV), Výchova demokratického občana (VDO), Environmentální výchova (EV)
Hudební výchova	• Stanovená časová dotace 5 hodin není posílena o hodiny z disponibilní časové dotace • V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana
Výtvarná výchova	• Stanovená časová dotace 7 hodin není posílena o hodiny z disponibilní časové dotace • V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO)
Tělesná výchova	• Stanovená časová dotace 10 hodin není posílena o hodiny z disponibilní časové dotace

	• Ve 3.a 4.ročníku je stanovena povinná výuka plavání; žáci nižších ročníků se mohou účastnit plaveckého výcviku nepovinně); v týdnech, kdy je plavecký výcvik, nebudou prováděny hodiny TV v tělocvičně a budou nahrazeny jinými předměty • V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Multikulturní výchova (MkV)
Pracovní činnosti	• Stanovená časová dotace 5 hodin není posílena o hodiny z disponibilní časové dotace • V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO)

Nepovinné předměty:

Náboženství – vyučuje se podle zákona při minimálním počtu 7 žáků ve skupině; pro žáky od 1. do 5.ročníku

Hravá angličtina – vyučuje se v 1.ročníku formou her – Listening, Speaking

5. Učební osnovy

5.1 Vyučovací předmět: Český jazyk

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů	Český jazyk, Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk

1. **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu** (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)

- Obsahové vymezení předmětu Český jazyk
  - Základem vzdělávacího obsahu předmětu Český jazyk je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk pro 1. stupeň upravený na výstupní úroveň 5. ročníku
  - naučit se správně, plynule, hbitě a výrazně číst
  - rozumět přiměřeně dlouhému a srozumitelnému textu čtenému nahlas i potichu
  - postupně rozšiřovat slovní zásobu
  - správně se vyjadřovat spisovným jazykem v řeči i v psaném projevu
  - osvojit si základy pravopisu určeného pro toto období
  - ve výuce podporovat samostatnost žáků, vést je k uvažování, nechávat probírané jevy pozorovat, třídit, srovnávat, zdůvodňovat a užívat v různých obměnách
  - dát žákům časový prostor pro uplatnění jejich zájmů, dosavadních vědomostí a zkušeností, podporovat tvořivou práci žáků
  - vést žáky k používání různých přehledů, grafických znázornění, náčrtových schémat, které jim pomůže abstraktní učivo zkonkretizovat, zjednodušit, usnadnit jeho pochopení
  - postupně vytvářet návyk vlastní kontroly ukončené práce, uvažovat nad chybami
  - průběžně klást důraz na komunikaci mezi žáky, využívání probíraných jevů v jednoduchých mluvních cvičeních
  - soustavnými i příležitostnými cviky vypěstovat jazykový cit žáka, tak aby se dovedl vyjádřit prostě, stručně a jasně slovem i písmem
  - dbát, aby se ve školních projevech žáků nevyskytovala hrubá a hanlivá slova, ani slova z dětské hantýrky, nahrazovat je tvary správnými

- vést je k zájmu o četbu naučnou i o četbu, která by byla blízká jejich citovým prožitkům, dále jim ukázat, jak zaznamenávat, co přečetli i dojmy z četby
- dbát na mezipředmětové vztahy
- u naučných textů, které by měly být vždy přiměřené věku žáků, učit žáky vyjádřit hlavní myšlenku nebo poznatek

- Časové vymezení předmětu Český jazyk
  - Předmět je časově dotován v souladu s RVP ZV, tedy 44 vyučovací hodiny pro vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace (předmět Český jazyk – 35 hodin, Anglický jazyk - 9 hodin)
  - časová dotace je pro tento předmět stanovena na 35 vyučovacích hodin týdně
  - Těchto 35 vyučovacích hodin je posíleno o 7 vyučovací hodiny z disponibilní dotace
  - Celková dotace činí 42 vyučovací hodiny týdně

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
7 + 2	7 + 2	7 + 1	7 + 1	7 + 1	35 + 7

- Organizační vymezení předmětu Český jazyk
  - Výuka Českého jazyka je realizována formou vyučovacích hodin. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny než je dáno rozvrhem hodin. Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně.
  - Předmět je zaměřen na rozvoj dovedností žáků, vědomostí i znalostí
  - Do předmětu Český jazyk jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

2. Výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

- Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem k výuce se spojenými ročníky, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování
- Práce ve skupinách, sebekontrola, didaktické hry, počtářské soutěže, činnostní charakter učení
- Výukou předmětu Český jazyk jsou metodami a formami rozvíjeny všechny stanovené klíčové kompetence, výchovně vzdělávací strategie jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk

Český jazyk - 1.ročník

Tématické okruhy: Jazykové vyučování

Výstupy:

- Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čte slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.
- Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.
- Odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 - 11	• Zvuková stránky jazyka, písmena velká, malá, tištěná, psací, tečka, čárka, ?, !, : , -, uvozovky • Rozdělí slova na hlásky a slabiky; složí slovo z daných hlásek a slabik; pojmenuje diakritická znaménka; určí počet a délku slabik ve slově; správně čte slova se slabikami: dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, di, ti, ni, dy, ty, ny. • Poděkování, omluva • Užívá gramaticky správné tvary. • Písmena velká – tištěná, psací • Uvědomuje si začátek a konec věty v grafické podobě; odůvodňuje pravopis psaní velkých písmen na začátku věty; učí se správnou intonaci věty oznamovací, tázací a rozkazovací.

Český jazyk - 1.ročník

Tématické okruhy: Komunikační a slohová výchova

Výstupy:

- Čte porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.
- Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti.
- Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru.
- Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.
- V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.
- Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných situacích.
- Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.
- Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.
- Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.
- Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky.
- Kontroluje vlastní písemný projev.

Průřezová témata	Učivo
• VDO 1 • MkV 2,4,5 • EV 3	• Praktické čtení, technika čtení, čtení pozorné, orientační prvky v textu – odstavec, nadpis, řádek. • Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti; seznamuje se s orientačními prvky v textu. • Věcné naslouchání – pozorné, zaznamenávání slyšeného, reagování na otázky. • Splní úkol podle jednoduchého písemného zadání; ze slyšeného textu si zapamatuje informace důležité pro splnění úkolu. • Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situace (pozdrav, oslovení, omluva).

	• Při vedení rozhovoru respektuje pravidla slušného chování; umí správně formulovat žádost, poděkování, omluvu. • Mluvený projev – techniky (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost). • Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost (spolupráce s logopedickými odborníky); správně dýchá. • Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci. • Používá přiměřené síly hlavu, vhodné výrazy a přiměřenou gestikulaci. • Mluvený projev – vypravování. • Krátce vypráví o zážitku z doby mimo vyučování. • Mluvený projev – vypravování podle obrázkové osnovy. • Vypráví pohádku podle obrázkové osnovy. • Písemný projev - správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, orientace v ploše. • Dbá na správné sezení a držení psacího náčiní; správné zacházení s různými druhy grafického materiálu. • Písemný projev – technika psaní (úhlednost, čitelnost), tvary psací abecedy, tvary číslic). • Píše správně tvary písmen a číslic; správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.

Český jazyk - 1.ročník

Tématické okruhy: Literární výchova

Výstupy:

- Čte ve vhodném tempu přiměřené texty. Přednáší zpaměti krátké básně.
- Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.
- Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších

Průřezová témata	Učivo
• VDO 1 • EV 3	• Zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem. • Čte s porozuměním krátký text; odpovídá celou větou na doplňující otázky; správně vyslovuje a intonuje; přednese zpaměti báseň a kratší prozaický text. • Zážitkové čtení a naslouchání – poslech literárních textů • Soustředěně naslouchá reprodukovanému textu; odpovídá na otázky ke slyšenému textu; vyjádří vlastní pocity z přečteného. • Základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka. • Rozlišuje literární žánry; vyhledává a vytváří rýmy.

Český jazyk - 2.ročník

Tématické okruhy: Jazykové vyučování

Výstupy:

- Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čte slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách. Odůvodňuje a píše správně ě ve slabikách mimo morfologický šev.

- Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky.
- Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná a podřadná.
- Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.
- Odůvodňuje a píše správně velká písmena v typických případech vlastních jmen, osob, zvířat a místní pojmenování.

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 - 11	• Zvuková stránka jazyka – druhy samohlásek, souhlásek (třídění); slabikotvorné l, r; abeceda. • Pravopis – měkkých a tvrdých slabik, slabiky bě, pě, vě, mě v kořeni slova. • Třídí samohlásky na krátké a dlouhé, zařadí dvojhlásky; třídí souhlásky podle druhu; zvládá pravopis tvrdých a měkkých slabik; správně píše slova se slabikami: bě, pě, vě, mě, dě, tě ně v kořeni slova; umí abecedně seřadit slova podle prvního písmene. • Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk). • Rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací; správně intonuje otázku a důrazný rozkaz. • Slovní zásoba a tvoření slov – význam slova, antonyma, synonyma. • Přiřadí slova opačného a podobného významu; rozlišuje slova významem podřazená, nadřazená a souřadná. • Tvarosloví – slovní druhy (řada, třídit do skupin – věc, děj, okolnosti, vlastnosti) • Vyjmenuje řadu slovních druhů; pozná podstatné jméno, sloveso, předložku a často používané spojky. • Skladba – věta jednoduchá a souvětí. • V textu vyhledá větu jednoduchou a souvětí (jednoduché příklady). • Vlastní jména osob a zvířat – pravopis; adresa; názvy obcí v okolí. • Správně píše velká písmena na začátku vlastních jmen osob a zvířat; správně napíše svoji adresu a adresu školy.

Český jazyk - 2.ročník

Tématické okruhy: Komunikační a slohová výchova

Výstupy:

- Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.
- Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.
- Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru.
- Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných situacích.
- Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.
- Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.
- Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním.
- Píše správné tvary písmen a číslic. Kontroluje vlastní písemný projev.
- Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.

Průřezová témata	Učivo
• VDO 1 • MkV 2,4,5 • EV 3	• Praktické čtení, věcné čtení (čtení jako zdroj informací). • Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti; vyhledá požadovanou informaci v časopisech, encyklopediích.

	• Věcné a praktické naslouchání. • Pracuje podle písemně nebo slovně zadaných pokynů. • Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci; prosba. • Respektuje základní pravidla vedení rozhovoru; umí se Zdražile vyjadřovat; umí správně formulovat prosbu. • Technika mluveného projevu – vyjadřování závislé na komunikační situaci. • Vědomě používá vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči. • Mluvený projev – vypravování. • Srozumitelně vypráví o svých zážitcích • Mluvený projev – vypravování podle obrázkové osnovy. • Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví příběh. • Písemný projev – správné sezení, držení psacího náčiní; hygiena zraku; orientace v ploše. • Dodržuje osvojené hygienické návyky při psaní. • Písemný projev – technika psaní (úhlednost, čitelnost); přehledný písemný projev; správné tvary písmen a číslic. • Dbá na úhledný písemný projev. • Písemný projev – adresa; písemný pozdrav př. z prázdnin. • Umí správně napsat adresu; umí formulovat písemný pozdrav

Český jazyk - 2.ročník

Tématické okruhy: Literární výchova

Výstupy:

- Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.
- Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty.
- Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.
- Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších.
- Odlišuje pohádku od ostatních literárních textů

Průřezová témata	Učivo
• VDO 1 • EV 3	• Poslech literárních textů; zážitkové čtení a naslouchání. • Formuluje otázky k slyšenému textu; určí hlavní postavy; rozliší dobro a zlo; přednese zpaměti báseň a kratší prozaický text. • Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů. • Plynule čte s porozuměním přiměřený text; formuluje otázky k přečtenému textu. • Tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; dramatizace; vlastní výtvarný doprovod. • Předvede jednoduchou dramatizaci; vytvoří vlastní ilustrace. • Základní literární pojmy – báseň, pohádky; básník, spisovatel. • Rozlišuje poezii a prózu; v básni rozliší sloku, verš; seznámí se s pojmem básník/básnířka; orientuje se v textu podle odstavců; uvede typické formulace z klasických pohádek; seznámí se s pojmem spisovatel/spisovatelka.

Český jazyk - 3.ročník

Tématické okruhy: Jazykové vyučování

Výstupy:

- **Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky (výstup z RVP)**
- **Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná (výstup z RVP)**
- **Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost (výstup z RVP)**
- **Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru (výstup z RVP)**
- **Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves (výstup z RVP)**
- **Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy (výstup z RVP)**
- **Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky (výstup z RVP)**
- **Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 - 11	• Zvuková stránka jazyka – abeceda. • Pravopis – vlastní jména. • Umí seřadit slova podle prvního a druhého písmene; umí správně napsat jednoslovné názvy řek, pohoří, měst. • Slovní zásoba a tvoření slov – stavba slova (kořen, část předponová a příponová); tvary podstatných jmen a sloves. • Umí určit kořen slova, část předponovou a část příponovou; učí se rozlišovat slova příbuzná různé tvary slov. • Tvarosloví – určování slovních druhů; mluvnické kategorie podstatných jmen; mluvnické kategorie sloves. • Rozlišuje slovní druhy v jednoznačných případech; určí u podstatných jmen číslo, rod a pád. • Skladba souvětí – tvoří souvětí; vhodné spojky; vzorce souvětí. • Spojuje věty do souvětí vhodnými spojovacími výrazy. • Pravopis – vyjmenovaná slova. • Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech i slovech příbuzných.

Český jazyk - 3.ročník

Tématické okruhy: Komunikační a slohová výchova

Výstupy:

- **Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti (výstup z RVP)**
- **Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti (výstup z RVP)**
- **Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru (výstup z RVP)**
- **Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost (výstup z RVP)**
- **V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči (výstup z RVP)**
- **Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích (výstup z RVP)**

- **Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev (výstup z RVP)**
- **Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním (výstup z RVP)**
- **Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev (výstup z RVP)**
- **Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nic jednoduchý příběh (výstup z RVP)**
- **Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• VDO 1 • MkV 2,4,5 • EV 3	• Praktické čtení plynulé; věcné čtení a naslouchání – čtení jako zdroj informací; čtení vyhledávací • Čte plynule s porozuměním potichu a nahlas texty přiměřeného rozsahu a náročnosti; splní úkol podle písemného zadání. • Mluvený projev – základní komunikační pravidla; zdvořilé vystupování; vzkaz • Zdvořile komunikuje s dospělými; zformuluje jednoduchý vzkaz. • Mluvený projev – vypravování; mimojazykové prostředky (mimika, gesta). • Samostatně hovoří o zážitcích (film, divadlo, výstava, exkurze …). • Mluvený projev – základní techniky mluveného projevu; vyjadřování na základě komunikační situace. • Při mluveném projevu správně dýchá, tvoří hlas a vyslovuje; používá jazykové prostředky odpovídající dané situaci. • Písemný projev – formální úprava textu; žánry písemného projevu (pozvánka); jednoduchý dotazník (vyplňování).

Český jazyk - 3.ročník

Tématické okruhy: Literární výchova

Výstupy:

- **Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku (výstup z RVP)**
- **Vyjadřuje své pocity z přečteného textu (výstup z RVP)**
- **Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění (výstup z RVP)**
- **Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností (výstup z RVP)**
-

Průřezová témata	Učivo
• VDO 1 • EV 3	• Zážitkové čtení a naslouchání – charakteristika postav; postavy hlavní a vedlejší; poslech literárních textů. • Posoudí charaktery postav a vyjádří svůj postoj vůči nim. • Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů; volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu; dramatizace; čtení textu po rolích; vlastní výtvarný doprovod. • Domýšlí nedokončené příběhy a příběhy s otevřeným koncem; přednese zpaměti báseň a kratší prozaický text; volně reprodukuje obsah přečteného nebo slyšeného textu; tvoří jednoduchou osnovu k textu; předvede jednoduchou dramatizaci; vytvoří vlastní ilustrace. • Základní literární pojmy – báseň (verš, rým); pohádka (spisovatel); kniha, čtenář. • Rozlišuje verš a rým v básni; zná rozdíl mezi básníkem a spisovatelem; pojmenuje některé základní znaky klasických pohádek

Český jazyk - 4.ročník

Tématické okruhy: Jazykové vyučování

Výstupy:

- Poznává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamové.
- Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.
- Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.
- Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.
- Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 - 11	• Slovní zásoba a tvoření slov – slova jednovýznamová (pojmy); slova mnohovýznamová, homonyma. • Rozlišuje slova jedno- a mnohovýznamová; používá je ve větách. • Slovní zásoba a tvoření slov – stavba slova; koncovka. • Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou a předponovou a koncovku. • Tvarosloví – mluvnické kategorie podstatných jmen; mluvnické kategorie sloves. • Pravopis – koncovky podstatných jmen. • Určuje slovní kategorie; určuje u podstatných jmen pád, číslo, rod a vzor; určuje u sloves osobu, číslo a čas; správně používá koncovky podle vzorů podstatných jmen. • Skladba – věta jednoduchá; vyjádřený podmět; nevyjádřený podmět; slovesný přísudek; určovací skladebné dvojice. • Vyhledává podmět a přísudek; zná termín holá věta. • Pravopis – vyjmenovaná slova; shoda přísudku s podmětem; vlastní jména. • Odůvodňuje a píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech i slovech příbuzných; používá správně koncovky příčestí minulého; správně píše vlastní názvy států.

Český jazyk - 4.ročník

Tématické okruhy: Komunikační a slohová výchova

Výstupy:

- Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu a nahlas.
- Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.
- Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.
- Vede telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.
- Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.
- Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený projev s dodržením časové posloupnosti

Průřezová témata	Učivo
• VDO 1 • MkV 2,4,5 • EV 3	• Věcné čtení – čtení vyhledávací, čtení jako zdroj informací. • Vyhledává v textu požadované informace a zapíše je. • Věcné naslouchání – pozorné; zaznamenává slyšené. • Umí zaznamenávat podstatné informace.

	• Mluvený projev – komunikační žánry (vzkaz, zpráva, oznámení); vyprávění podle osnovy. • Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení; vytvoří vzkaz, zprávu, oznámení a napíše je; vytvoří krátký mluvený projev s dodržením časové posloupnosti. • Mluvený projev – základní komunikační pravidla; oslovení, zahájení a ukončení rozhovoru; telefon a záznamník. • Umí zanechat vzkaz na záznamníku. • Mluvený projev – zdvořilé vystupování. • Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace. • Mluvený projev – vyprávění podle osnovy. • Sestaví osnovu vyprávění. • Písemný projev – písemné sestavení osnovy. • Vytvoří krátký mluvený projev s dodržením časové posloupnosti.

Český jazyk - 4.ročník

Tématické okruhy: Literární výchova
Výstupy:
- Vyjadřuje své dojmy z četby a poslechu a zaznamenává je.
- Volně reprodukuje text podle svých schopností.
- Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.

Průřezová témata	Učivo
• VDO 1 • OSV 1 • MV 1 • EV 3	• Zážitkové čtení a naslouchání – poslech literárních textů. • Své dojmy z četby a poslechu zaznamenává ve čtenářském deníku. • Tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce textu; dramatizace; vlastní výtvarný doprovod. • Volně reprodukuje text podle svých schopností; přednese zpaměti báseň a prozaický text. • Základní literární pojmy – bajka, povídka, přirovnání. • Zná základní znaky bajky; rozezná bajku a povídku; utvoří vhodné přirovnání.

Český jazyk - 5.ročník

Tématické okruhy: Jazykové vyučování
Výstupy:
- **Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (výstup z RVP)**
- **Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (výstup z RVP)**
- **Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu (výstup z RVP)**
- **Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary (výstup z RVP)**

- **Vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty (výstup z RVP)**
- **Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje (výstup z RVP)**
- **Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí (výstup z RVP)**
- **Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (výstup z RVP)**
- **Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 - 11	• Slovní zásoba a tvoření slov – stavba slova, psaní předpon, zvodněné souhlásky ve švu. • Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. • Tvarosloví – spojky a spojovací výrazy; druhy slov. • Zvládá interpunkci souvětí v jednoduchých případech; určuje slovní druhy. • Skladba – psaní čárek v souvětí; několikanásobný podmět; určovací skladebné dvojice. • Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí; pracuje se vzorcem souvětí; vyhledává několikanásobný podmět ve větě; pozná a vyznačí ve větě určovací skladebné dvojice. • Pravopis – koncovky přídavných jmen; přídavná jména tvrdá, měkká a přivlastňovací; vyjmenovaná slova; pravopis souzvučných slov; shoda s několikanásobným podmětem. • Správně používá a píše koncovky přídavných jmen měkkých a tvrdých; ovládá pravopis vyjmenovaných slov, slov příbuzných

Český jazyk - 5.ročník

Tématické okruhy: Komunikační a slohová výchova

Výstupy:

- **Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (výstup z RVP)**
- **Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává (výstup z RVP)**
- **Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení (výstup z RVP)**
- **Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta (výstup z RVP)**
- **Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě (výstup z RVP)**
- **Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku (výstup z RVP)**
- **Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru Výstup z RVP)**
- **Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace (výstup z RVP)**
- **Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (výstup z RVP)**
- **Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• VDO 1 • MkV 2,4,5 • EV 3	• Věcné čtení – čtení vyhledávací; klíčová slova. • Učí se používat klíčová slova. • Věcné naslouchání – pozorné, soustředěné, aktivní; vytváření otázek. • Dokáže v textu v učebnici rozpoznat důležité informace; utvoří otázky s textu. • Mluvený projev – vypravování. • Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.

	• Mluvený projev – dialog na základě obrazového materiálu. • Pozná manipulativní komunikaci v reklamě vzhledem k věku žáka. • Mluvený projev – základní komunikační pravidla; oslovení, zahájení a ukončení dialogu. • Vede správně dialog. • Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci. • Mluvený projev – základní komunikační pravidla; zdvořilé vystupování. • Písemný projev – žánry písemného projevu: dopis, popis, přihláška, inzerát; vytvoření SMS. • Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. • Písemný projev – žánry písemného projevu: vyprávění. • Mluvený projev – vyprávění; zaznamenává slyšené. • Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti; posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.

Český jazyk - 5.ročník

Tématické okruhy: Literární výchova

Výstupy:

- **Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je (výstup z RVP)**
- **Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma (výstup z RVP)**
- **Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (výstup z RVP)**
- **Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• VDO 1 • OSV 1 • MV 1 • EV 3	• Zážitkové čtení a naslouchání – poslech literárních textů. • Pokračuje ve vedení čtenářského deníku. • Členění textu. • Tvoří vlastní text na dané téma. • Porovnávání různých druhů textů. • Rozlišuje umělecký a naučný text. • Základní literární pojmy: divadelní představení; herec, režisér; hlavní a vedlejší postavy; muzikál, opera, opereta; divadelní hra, balet. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy; rozlišuje úlohu herce a režiséra; rozliší hlavní a vedlejší postavy

5.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů	Český jazyk, Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

1. **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu** (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)

- Obsahové vymezení předmětu Anglický jazyk
  - Základem vzdělávacího obsahu předmětu Anglický jazyk je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk pro 1. stupeň upravený na výstupní úroveň 5. ročníku
  - Poskytovat živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v daném jazyce.
  - Snižovat jazykové bariéry, přispívat ke zvýšení mobility jednotlivců v osobním životě i v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.
  - Poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí v anglicky mluvících zemí a jejich odlišné kulturní tradice.
  - Prohlubovat vědomí vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.
  - Výuka dovede žáky ke schopnosti komunikovat v AJ na úrovni A1

- Časové vymezení předmětu Anglický jazyk
  - Předmět je časově dotován v souladu s RVP ZV, tedy 44 vyučovací hodiny pro vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace (předmět Český jazyk – 35 hodin, Anglický jazyk - 9 hodin)
  - Časová dotace je pro tento předmět stanovena na 9 vyučovacích hodin týdně
  - Těchto 9 vyučovacích hodin je posíleno o 1 vyučovací hodinu z disponibilní dotace
  - Celková dotace činí 10 vyučovacích hodin týdně

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
	0 + 1	3	3	3	9 + 1

- Organizační vymezení předmětu Anglický jazyk
  - Výuka Anglického jazyka je realizována formou vyučovacích hodin. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny než je dáno rozvrhem hodin. Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně.
  - Předmět je zaměřen na rozvoj dovedností žáků, vědomostí i znalostí
  - Do předmětu Anglický jazyk jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Multikulturní výchova (MkV), Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

2. Výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

- Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem k výuce se spojenými ročníky, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování
- Chápat jazyk jako svébytný historický jev.
- Rozvíjet pozitivní vztah k cizímu jazyku a chápat jej jako možný zdroj pro rozvoj osobního i kulturního bohatství.
- Zvládnout běžná pravidla komunikace v daném jazyce, rozvíjet pozitivní vztah k jazyku.
- Samostatně získávat informace z různých zdrojů.
- Získávat sebedůvěru při jazykovém projevu.
- Naučit žáky potřebnou slovní zásobu i mluvnické dovednosti pro dosažení jazykové úrovně A1.
- Základní idiomy a konverzační dovednosti procvičovat pomocí audio CD, manuálních činností, didaktických her.
- Nacvičovat porozumění jednoduchým otázkám v AJ a reakci na ně.
- Vést žáka ke schopnosti představit se jednoduše ústně i písemně.
- Nacvičovat čtení s pomocí slovníku, vyhledávání informací v jednoduchém textu a sestavení jednoduchého dopisu, pozdravu, formuláře v AJ.
- Připravit žáky pro pokračování ve výuce AJ pro úroveň A2.
- Zaměřovat se především na nácvik rozhovorů, na čtení jednoduchých textů s porozuměním a jejich jednoduchou reprodukci.
- Procvičovat slovní zásobu a mluvnici.
- Výukou předmětu Anglický jazyk jsou metodami a formami rozvíjeny všechny stanovené klíčové kompetence, výchovně vzdělávací strategie jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Anglický jazyk - 2.ročník

Tématické okruhy: Receptivní produktivní a interaktivní řečové dovednosti
Výstupy:
- Získá aktivní a pasivní slovní zásoby.
- Porozumí jednoduchým pokynům

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3 • MkV 4	• Abeceda . • Rytmus a intonace slov / písničky, básničky /
	• Názvy zvířat, čísla, barvy, názvy hraček, části obličeje, ovoce, rodina

Anglický jazyk - 3.ročník

Tématické okruhy: Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
Výstupy:
- **Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby (výstup z RVP)**
- **Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje (výstup z RVP)**
- **Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova (výstup z RVP)**
- **Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění. (výstup z RVP)**
- **Používá abecední slovník učebnice (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3 • MkV 4	• Seznámení s tvary slovesa to be, to have. • Pokus o tvoření věty, odpovědi kladné i záporné. • Vysvětlení zkrácených tvarů
	• základní barvy • dny v týdnu, měsíce • číslovky 0 – 20 • pozdrav, představování, poděkování • základní pokyny • zvířata • třída, dům – zařízení • rodina, svátky, jídlo • části těla, oblečení • zvířata • běžná přídavná jména • jednoduché pokyny • popis vzhledu

Anglický jazyk - 4.ročník

Tématické okruhy: Receptivní řečové dovednosti

Výstupy:

- Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
- Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.
- Používá dvojjazyčný slovník.

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• pořádek slov ve větě • zájmena this, that • sloveso to be + zápor • sloveso can + zápor
	• číslovky 0 – 100 • já a můj přítel • můj domov • život zvířat • kolem světa – země, kontinenty

Anglický jazyk - 4.ročník

Tématické okruhy: Produktivní řečové dovednosti

Výstupy:

- Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3 • MkV 4	• tvoření otázky a záporu • neurčité členy – a, an • tvoření množného čísla • přítomný čas průběhový • otázka, odpověď a zápor • orientace v prostoru – left, right, middle
	• sestavení jednoduchého dopisu a pozdravu • kolem světa • naše vlast • o zvířatech

Anglický jazyk - 5.ročník

Tématické okruhy: Receptivní řečové dovednosti

Výstupy:

- **Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých a autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci (výstup z RVP)**
- **Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu (výstup z RVP)**
- **Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům (výstup z RVP)**
- **Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku (výstup z RVP)**
- **Používá dvojjazyčný slovník (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• spojování vět v souvětí (and, but, or)
	• zvířata a jejich život • nákupy

Anglický jazyk - 5.ročník

Tématické okruhy: Produktivní řečové dovednosti

Výstupy:

- **Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů (výstup z RVP)**
- **Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace (výstup z RVP)**
- **Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3 • MkV 2 • MkV 4	• antonyma \ v rámci slovní zásoby • sloveso to have got
	• počasí • oblečení • zeměpisné údaje

Anglický jazyk - 5.ročník

Tématické okruhy: Interaktivní řečové dovednosti

Výstupy:

- **Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3 • VMEGS 1	• vazba there is \ there are, zápor ve větě • přivlastňovací tvary podstatných jmen • přivlastňovací zájmena his, her, my, your • přítomný čas prostý + tvoření otázky a záporu
	• sestavení kalendáře a rozvrhu hodin • časové údaje, tradice a zvyky • volný čas a škola • rodina

5.3 Vyučovací předmět: Matematika

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu	Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

1. **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu** (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)

- Obsahové vymezení předmětu Matematika
  - Základem vzdělávacího obsahu předmětu Matematika je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace pro 1. stupeň upravený na výstupní úroveň 5. ročníku.
  - Porozumět základním matematickým pojmům, operacím a vzájemným vztahům těchto operací na základě aktivních činností každého žáka
  - Postupovat od jednoduchého ke složitějšímu
  - Rozšířit číselný obor, utvrdit představy o desítkové soustavě
  - Postupně si osvojovat matematické algoritmy, terminologii, symboliku
  - Využívat algoritmy, terminologii i symboliku používat v praxi
  - Rozvíjet logické myšlení, základní myšlenkové postupy
  - Používat podle možností kalkulátory, počítačové softwary a výukové programy
  - Předkládat nové poznatky ve spojení s předcházejícím učivem, uplatnit analogii pro zavedení početních výkonů v rozšířeném číselné oboru
  - Využívat schopnosti žáků objevovat nové poznatky na základě pozorování a rozlišování, vyslovovat závěry, pokoušet se o zobecňování
  - Postupně zdokonalovat žáky v přesném matematickém vyjadřování
  - Zařazovat praktické činnosti s cílem získání správných představ a zručnosti
  - Spojovat nové poznatky s vědomostmi žáků získanými v běžném životě
  - Používat peníze jako názorné pomůcky při řešení úloh
  - Vytvářet obměny slovních úloh a matematických problémů pro různé obory činnosti lidí
  - Prakticky osvojovat základní poznatky z geometrie
  - Předmět zaměřit na rozvoj dovedností žáků, vědomostí i znalostí
  - Předmět a jeho obsah je rozdělen do 4 tématických celků (okruhů) – Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy:

- **Čísla a početní operace**

1.období

Žáci zvládnou numeraci do sta i do tisíce, budou mít správně vytvořený základ k chápání desítkové soustavy. Budou zpaměti sčítat a odčítat do sta a na základě analogie v první stovce počítat i jednoduché příklady v oboru do tisíce. Budou mít vytvořené konkrétní představy o násobení a dělení. Zvládnou všechny spoje malé násobilky a dělení beze zbytku v oboru násobilek. Malá násobilka i dělení beze zbytku budou procvičeny, ale jejich zautomatizování je třeba se nadále věnovat. Žáci se budou dále seznamovat s tím, jak zpaměti násobit dvojciferné číslo jednociferným, poznají i dělení v oboru násobilek se zbytkem. Z písemných algoritmů se setkají s písemným sčítáním a odčítáním a násobením čísla jednociferným činitelem. Tuto dovednost je třeba přenést do rozšířeného číselného oboru přes tisíc. Při písemném počítání se opíráme o znalosti písemných algoritmů oboru do tisíce a znalost desítkové soustavy. Zpaměti se v oboru přes tisíc počítá jen výjimečně a to jen s takovými čísly, která obsahují jen jednu nebo nejvýše dvě číslice různé od nuly.

2.období

V tomto období žáci budou písemně násobit dvojciferným činitelem, dělit se zbytkem zpaměti a písemně dělit jednociferným dělitelem. Žáky je třeba seznámit i s písemným násobením trojciferným činitelem a písemným dělením dvojciferným dělitelem. Do výuky můžeme v tomto tématickém okruhu vhodně zařazovat i kalkulačku. Může sloužit např. ke kontrole výsledků příkladů na písemné algoritmy, k výpočtům úloh z běžného života. Je třeba uvážit i to, že u písemného počítání jde jen o zvládnutí jednoduchých algoritmů, které se dají v hodině procvičit na jednom či dvou příkladech, provázených komentářem žáků. Je mnoho důležitějšího učiva, které je třeba do vyučovacích hodin v tomto období zařazovat. Např.: zaokrouhlování, odhady, rozlišování úsudků, tak jak je uvedeno v dalších okruzích matematiky tohoto období.

- **Závislosti, vztahy a práce s daty**

Úkolem stanoveným v tomto okruhu je vyhledávat, sbírat a třídit různé údaje, se kterými se v životě žáci setkávají. Orientovat se v jednoduchých tabulkách, číst z nich údaje, využívat je k porovnávání i výpočtům a naučit se též vyhledané údaje sestavovat do tabulek. Žák dále poznává i různé diagramy, seznamuje se s prvními grafy a učí se v nich orientovat. Učivo tohoto okruhu nebudou v žádném případě zvládat všichni žáci stejným tempem. Je proto třeba u těchto úloh k žákům přistupovat diferencovaně, nechat je o problematice úloh a závislostech mezi veličinami často hovořit, dát všem čas k pochopení těchto záznamů. Se záznamy údajů vyjádřenými diagramy a grafy se budou žáci v životě velmi často setkávat. Takovým úlohám je třeba ve výuce věnovat pozornost a neopomíjet je. Dají se přitom dobře využít mezipředmětové vztahy, např.: výsledky některých pokusů z přírodovědy, přehledy některých měření z pracovních činností, tabulky sportovních výkonů z tělesné výchovy aj. Tabulkově jsou uspořádány také jízdní řády, v nichž se žáci učí hledat. Mnohé informace v encyklopediích jsou rovněž uspořádány do diagramů a tabulek.

- **Geometrie v rovině a v prostoru**

2.období

Základní útvary v rovině a prostoru, které má žák zvládnout a rozlišovat, jsou určeny v očekávaných výstupech RVP ZV. Vytváří se jasné představy žáků o útvarech v rovině a jejich vzájemné poloze, podporuje se rovněž rozvoj správné prostorové představivosti žáků. Od žáků v tomto období nežádáme, aby se učili definice nebo aby vlastnosti útvarů odříkávali zpaměti. Vedeme je k tomu, aby obrázek nebo model dovedli popsat svými

slovy. Také rýsování základních útvarů v rovině spojujeme vždy s hovorem žáků o narýsovaném, k tomu přidáváme i rýsování poznaných útvarů podle jednoduchého popisu.
Základní představy o geometrických obrazcích a tělesech získává žák bezprostředně názorem, nelze předpokládat, že by si je mohl představit z definic. Žák se seznámí se základní jednotkou délky 1 m.. Žáci potřebují získat dobrou představu metru k odhadům délek i k základním převodům jednotek délky.
Při výuce obvodu a obsahu obrazců vycházíme z konkrétních situací kolem nás. Žáci snadno pochopí, že obvod obrazců se určuje jako součet délek jeho stran (součet úseček). Vytvoření jasné představy obsahu obdélníka jako počtu shodných jednotkových čtverců, kterými se dá daný obdélník pokrýt, se dá provést jen činností samotných žáků a hovorem o této činnosti.
Cílem výuky geometrii v tomto období je tedy:
a) rozeznávat navzájem základní geometrické obrazce a rozpoznávat je na předmětech
b) správně načrtnout, vystřihnout i narýsovat čtverec, obdélník a libovolný trojúhelník
c) stanovit velikost obvodu čtverce, obdélníka a jiných čtyřúhelníků a narýsovaných trojúhelníků měřením a výpočtem, uvědomovat si, že obrazce zaujímají určitou plochu, kterou lze srovnávat se zvolenou jednotkou obsahu

- **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**

1.období
Žáci budou řešit většinu slovních úloh zpaměti. Důraz bude kladen na porozumění početním výkonům, jejich užití v úlohách ze života. Žáci budou od 1. ročníku vedeni k sestavování slovních úloh. Budou vymýšlet slovní úlohy s různou tématikou z každodenního života, budou tvořit k úlohám otázky, vyvolávat se navzájem, odpovídat. Postupně se budou učit rozlišovat úsudky o několik více, o několik méně, několikrát více, několikrát méně. K výsledku pak budou docházet nejkratší cestou vlastní úvahou, často na základě názoru a výpočtem zpaměti. Ke slovní úloze vymyšlené některým žákem dokáží ostatní, pomocí jednoduchých pomůcek, úlohu zobrazit, jindy si zase provést náčrt nebo i záznam základních údajů a ihned odpovídat s výsledkem. Potom vždy budou přidávat příklad náležející k úloze. U úloh řešených násobením nebo dělením budou přidávat úsudky typu: „ Když 1 sešit stojí 8 Kč, tak 3 sešity budou stát 3krát více.“ nebo „Když za 4 koláče zaplatím 28 Kč, tak za 1 koláč zaplatím čtyřikrát méně.“
Při častém užívání úsudků k řešení úloh z praktického života si žáci budou uvědomovat smysl početních výkonů, správně je k úlohám přiřazovat a dovedou též své úvahy zdůvodnit.
Řešení jednoduchých slovních úloh zpaměti je třeba přenést i do 4. a 5. ročníku a nechávat žáky úlohy z praktického života vymýšlet a obměňovat. Do nich je třeba občas zařazovat rozšířený číselný obor, s důrazem na úsudkové počítání.
2.období
Jedním z nejdůležitějších úkolů při výuce matematiky ve 2. vzdělávacím období je podpořit a rozvíjet schopnost žáků uvažovat a samostatně řešit jednoduché slovní úlohy zpaměti. Žáky je třeba postupně dovést i k samostatnému řešení zapsaných slovních úloh s jedním nebo dvěma početními výkony. Abychom tohoto cíle dosáhli, máme pro všechny žáky k dispozici soubory úloh s tématikou z různých oborů lidské činnosti, které jsou žákům blízké.
Protože soustavné řešení slovních úloh výrazně přispívá k rozvoji myšlení žáků, je třeba slovním úlohám ve 4. a 5. ročníku věnovat nejméně polovinu času určeného k výuce matematiky v tomto vzdělávacím období. Slovní úlohy zařazujeme souběžně s numerickým počítáním.

K běžným slovním úlohám přibývají v tomto vzdělávacím období další úlohy, jejichž řešení vyžaduje zvláštní postup, např.: jednoduchá trojčlenka řešená přechodem přes jednotku, úlohy na porovnávání podílem aj. Přitom žáci dojdou k poznání významu jednoduchého zápisu podmínek slovní úlohy, se kterým se i v 1. vzdělávacím období setkávali.
V tomto období vedeme žáky k samostatnému úsudku při řešení slovních úloh a dbáme přitom na zapojení všech žáků do výuky. Je třeba cvičit smysly žáků, předkládat jim nadále nové typy úloh pomocí konkrétního názoru, zadávat jim k pozorování různá schémata, grafy a tabulky. Žáky nechat objevovat vše, na co mohou přijít sami, dbát na jejich samostatnost při činnostech, přizpůsobovat vyučovací postup jejich chápání, vzbuzovat zájem žáků zajímavými úlohami i jinými motivacemi.

- Časové vymezení předmětu Matematika
  - Předmět je časově dotován podle RVP ZV na její minimální povinné časové dotaci tj. 20 vyučovacích hodin týdně
  - Těchto 20 vyučovacích hodin je posíleno o 4 hodiny z disponibilní dotace
  - Celková dotace činí 24 vyučovací hodiny

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 4

- Organizační vymezení předmětu Matematika
  - Výuka Matematiky je realizována formou vyučovacích hodin. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny než je dáno rozvrhem hodin. Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně.
  - Do předmětu Matematika je začleněno průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova

2. **Výchovné a vzdělávací strategie**; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků
   - Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem k výuce se spojenými ročníky, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování
   - Práce ve skupinách, sebekontrola, didaktické hry, počtářské soutěže, činnostní charakter učení
   - Výukou předmětu Matematika jsou metodami a formami rozvíjeny všechny stanovené klíčové kompetence, výchovně vzdělávací strategie jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika

Matematika - 1.ročník

Tématické okruhy: Číslo a početní operace

Výstupy:

- Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- Sčítá a odčítá do 20 bez přechodu desítky

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• obor přirozených čísel do 20 – číselná řada, číslice, vytváření souborů daného počtu, rozklad čísel • vztahy větší, menší, rovno • sčítání a odčítání - znaménka +, -, = • součet a rozdíl čísel v 1.desítce bez přechodu desítky • součet a rozdíl čísel v 2.desítce bez přechodu desítky • číselná osa v daném oboru

Matematika - 1.ročník

Tématické okruhy: Závislosti, vztahy a práce s daty

Výstupy:

- Orientuje se v čase
- Popisuje jednoduché závislosti z praktického života

Průřezová témata	Učivo
• Prvouka – čas, hodiny, půlhodiny, čtvrthodiny • OSV 1 • OSV 3	• diagramy, tabulky, schémata, posloupnosti • zná jednotky času: 1 hodina, 1 půlhodina, 1 čtvrthodina •

Matematika - 1.ročník

Tématické okruhy: Geometrie v rovině a v prostoru

Výstupy:

- Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
-

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• Základní útvary v rovině – lomená čára, rovná čára, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • Základní tělesa – koule, krychle, kvádr, válec, kužel, jehlan • Orientace v prostoru – vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za; • Stavby z krychlí a ze stavebnic •

Matematika - 1.ročník

Tématické okruhy: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Výstupy:

- Řeší slovní úlohy ústně i zápisem (číselná osa, obrázek, příklad, jednoduchá odpověď)

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• Slovní úlohy – vedoucí ke sčítání, odčítání, k porovnávání dvou čísel, s využitím vztahů o n-více, o n-méně • Číselné a obrázkové řady • Magické čtverce • Prostorová představivost

Matematika - 2.ročník

Tématické okruhy: Číslo a početní operace

Výstupy:

- Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- Seznámí se s pojmy a podstatou násobení a dělení
- Sčítá a odčítá do 100

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• součet a rozdíl čísel do 20 s přechodem přes desítku • obor přirozených čísel do 100 - číselná řada, číslice, vytváření souborů daného počtu, rozklad čísel, porovnávání čísel, dvojciferné číslo • počítání do 100 po desítkách, jednotkách • sčítání a odčítání násobků deseti • sčítání a odčítání do 100 (30 + 7; 30 – 7; 45 + 2; 45 – 3; 58 + 2; 55 – 5; 67 + 8; 62 - 5) • sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl • zápis čísla v desítkové soustavě • zaokrouhlování čísel na desítky • násobení, dělení – násobek, násobení jako opakované sčítání, rozdělování, znaménka x (.),: • násobilka 2,5,10 – peněžní model • násobilka 1,3,4 – • řady násobků, • činitel, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly (záměna sčítanců a činitelů) • písemné algoritmy početních operací – sčítání a odčítání • číselná osa v daném oboru •

Matematika - 2.ročník

Tématické okruhy: Závislosti, vztahy a práce s daty

Výstupy:

- Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- Popisuje jednoduché závislosti z praktického života (teplota, hmotnost, délka)

Průřezová témata	Učivo
• Prvouka – čas, hodiny, půlhodiny, čtvrthodiny, minuty • OSV 1 • OSV 3	• diagramy, tabulky, schémata, posloupnosti • metr, kilogram • zná jednotky času: 1 hodina, 1 minuta, rozlišuje je a ví, že 1 h = 60 min • manipulace s penězi

Matematika - 2.ročník

Tématické okruhy: Geometrie v rovině a v prostoru

Výstupy:

- Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rýsuje rovné čáry podle pravítka
-

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• Základní útvary v rovině – lomená čára, rovná čára, úsečka, bod, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • Základní tělesa – koule, krychle, kvádr, válec, kužel, jehlan • Délka úsečky; jednotky délky (cm. dm, m) a jejich jednoduché převody • Osově souměrné útvary ve čtvercové síti • Čtvercová síť – náčrt obrazců (čtverec, obdélník) • Kreslení křivých a rovných čar • Rýsování rovné čáry, úsečky (krajní body, délka) • Měření délky úsečky • Modelování těles, stavby z krychlí • Orientace v prostoru – vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za; •

Matematika - 2.ročník

Tématické okruhy: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Výstupy:

- Řeší slovní úlohy ústně i zápisem (číselná osa, obrázek, příklad, jednoduchá odpověď)

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• Slovní úlohy – vedoucí ke sčítání, odčítání, násobení, dělení, k porovnávání dvou čísel, s využitím vztahů o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně • Číselné a obrázkové řady • Magické čtverce • Prostorová představivost

Matematika - 3.ročník

Tématické okruhy: Číslo a početní operace

Výstupy:

- **Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků (výstup z RVP)**
- **Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti (výstup z RVP)**
- **Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose (výstup z RVP)**
- **Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly (výstup z RVP)**
- **Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• obor přirozených čísel do 1 000 - číselná řada, číslice, vytváření souborů daného počtu, rozklad čísel, porovnávání čísel, trojciferné číslo • počítání do 1 000 po stovkách, desítkách, jednotkách • sčítání a odčítání násobků sta, dále bez přechodu násobků sta (analogie s výpočty v 1.stovce: 430 + 70; 430 – 70; 445 + 20; 445 – 30; 458 + 20; 455 – 50; 467 + 80; 462 - 50), s přechodem násobků sta • sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl, činitel, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl, zbytek • zápis čísla v desítkové soustavě a rozvoj čísla v desítkové soustavě • zaokrouhlování čísel na stovky a desítky • násobilka 6, 7, 8, 9 (řady násobků) • násobilka – automatizace všech spojů násobilek • násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným – v číselném oboru do 100 – pouze seznámení • dělení se zbytkem • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly (záměna sčítanců a činitelů, sdružování sčítanců, činitelů); závorky • písemné algoritmy početních operací – sčítání (kontrola záměnou sčítanců) a odčítání (kontrola sčítáním) • písemné algoritmy početních operací –násobení jednociferným činitelem • znázornění čísel na číselné ose v daném oboru

Matematika - 3.ročník

Tématické okruhy: Závislosti, vztahy a práce s daty

Výstupy:

- **Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času (výstup z RVP)**
- **Popisuje jednoduché závislosti z praktického života (výstup z RVP)**
- **Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• Prvouka – čas, hodiny, půlhodiny, čtvrthodiny • OSV 1 • OSV 3	• závislosti a jejich vlastnosti • diagramy, grafy, tabulky, schémata, posloupnosti • zná jednotky času: 1 den, 1 hodina, 1 minuta, 1 sekunda; rozlišuje je a ví, že 1 h = 60 min (1 min = 60 s; 1 den = 24 hodin) • metr, kilogram • manipulace s penězi - obchoduje, rozměňuje, vrací •

Matematika - 3.ročník

Tématické okruhy: Geometrie v rovině a v prostoru

Výstupy:

- **Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci (výstup z RVP)**
- **Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délky úsečky (výstup z RVP)**
- **Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (výstup z RVP)**
- rýsuje rovné čáry podle pravítka
- rozlišuje přímku a úsečku
- dovede označit bod, přímku, úsečku
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• Základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, bod, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • Základní tělesa – koule, krychle, kvádr, válec, kužel, jehlan • Délka úsečky s přesností na mm; jednotky délky (mm, cm. dm, m, km) a jejich jednoduché převody • Osově souměrné útvary • Vzájemná poloha přímek v rovině (rovnoběžky, různoběžky, průsečík) • Čtvercová síť – náčrt obrazců (čtverec, obdélník) • Rýsování – přímka, úsečka (s danou délkou v cm a mm, obecný trojúhelník, kružnice, kruh • Kružnice, kruh - rozlišení a popis • Měření – strana rovinného obrazce s přesností na mm; délky hran tělesa • Obvod rovinného útvaru – sečtením délek jeho stran • Modelování – stavby tvaru kvádru, krychle podle daného plánu •

Matematika - 3.ročník

Tématické okruhy: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Výstupy:

- Řeší slovní úlohy ústně i zápisem (číselná osa, obrázek, příklad, jednoduchá odpověď)
- Provede jednoduchý zápis slovní úlohy

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• Slovní úlohy - vedoucí ke sčítání, odčítání, násobení, dělení, k porovnávání dvou čísel, s využitím vztahů o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně, se dvěma různými početními výkony • Číselné a obrázkové řady • Magické čtverce • Prostorová představivost •

Matematika - 4.ročník

Tématické okruhy: Číslo a početní operace
Výstupy:
•

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	**Obor přirozených čísel do 1 000 000** • číselná řada (vhodné jen do čísla 10 000), číslice, rozklad čísel, porovnávání čísel, víceciferné číslo (řády čísla) • zaokrouhlování na ST, DT, T, S, D, • zápis čísla v desítkové soustavě • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly (vlastnosti sčítání a odčítání, vztahy mezi sčítáním a odčítáním) • odhady výsledků při sčítání a odčítání velkých čísel, i při násobení a dělení • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly (vlastnosti násobení a dělení, vztahy mezi násobením a dělením) • pořadí početních výkonů (závorky) • Kontroly výpočtu **Zlomek** • celek, část, zlomek, čitatel, jmenovatel, zlomková čára, polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina • určování poloviny, čtvrtiny….. z celku (obrázek, později výpočet) • vyjádření celku, pokud je dána jeho jedna polovina, čtvrtina,……. • Určování více čtvrtin atd. z celku (obrázek, později výpočet) • Sčítání odčítání zlomů se stejným jmenovatelem (jednoduché případy) **Zpaměti:** • Docvičit početní spoje kolem 1 000 (u vyšších řádů využít analogii), jde o dovednost řešení slovních úloh, které je třeba věnovat soustavnou pozornost • přičítání a odčítání desítek, stovek a tisíců zpaměti v oboru rozšířeném nad tisíc (u velkých čísel nejvýše 3 číslice různé od nuly : 500 200 – 300 190) • násobení a dělení přirozených čísel 10, 100 a 1 000 zpaměti • násobení a dělení čísel zakončených nulami • „chytré“ počítání **Písemně:** • písemné sčítání a odčítání v rozšířeném oboru • písemné algoritmy početních operací - písemného násobení dvojciferným činitelem • písemné dělení jednociferným dělitelem v oboru do 1 000, zkouška násobením •

Matematika - 4.ročník

Tématické okruhy: Závislosti, vztahy a práce s daty
Výstupy:
•

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• závislosti a jejich vlastnosti • diagramy, grafy, tabulky, schémata, posloupnosti, jízdní řády

Matematika - 4.ročník

Tématické okruhy: Geometrie v rovině a v prostoru

Výstupy:

- **sestrojí rovnoběžky a kolmice (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• Základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, bod, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • Základní útvary v prostoru a jejich rozlišování – tělesa: koule, krychle, kvádr, válec, kužel, jehlan • Měření délek - délka úsečky; rozměry obrazců, délky hran těles • Jednotky délky a jejich jednoduché převody • Rýsování a popis rýsování kolnic a rovnoběžek včetně náčrtů • Obvod a obsah čtverce • Vzájemná poloha dvou přímek v rovině • Osově souměrné útvary • Rýsování – jednoduchá konstrukce čtverce, obdélníku a pravoúhlého trojúhelníku včetně náčrtů • Grafické sčítání a odčítání úseček • Obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku sečtením délek stran včetně praktického využití

Matematika - 4.ročník

Tématické okruhy: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Výstupy:

•

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• Slovní úlohy - řešení slovních úloh prolíná celým obdobím, kdy se rozšiřuje číselný obor; SÚ jsou zadávány netradičním způsobem a vyžadují třídění a rozlišování údajů řešení a neobejdou se bez nákresů; vyžadující činnost rozdělování na stejné části, skládání částí do celku • Číselné a obrázkové řady • Magické čtverce • Prostorová představivost •

Matematika - 5.ročník

Tématické okruhy: Číslo a početní operace

Výstupy:

- **Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení (výstup z RVP)**
- **Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel (výstup z RVP)**
- **Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel (výstup z RVP)**
- **Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel (výstup z RVP)**
- činnostně se na konci 5. ročníku seznamuje s desetinným číslem tak, jak je v možnostech žáků
- s desetinným číslem se žáci seznamují v peněžním modelu při obchodování a činnostech s pomůckou papírové peníze
-

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	**Obor přirozených čísel přes 1 000 000** • procvičování všech početních výkonů při počítání zpaměti, automatizace násobilkových spojů a dělení v oboru násobilek beze zbytku i se zbytkem • znázornění čísel na číselné ose • zápis čísla v desítkové soustavě • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly (komutativnost, asociativnost, distributivnost) • zaokrouhlování přirozených čísel • provádění odhadů a kontrola výsledků početních operací • počítání na kalkulátorech - využívání při kontrole výpočtů i při řešení některých slovních úloh **Písemně** • písemné algoritmy početních operací - sčítání, odčítání - docvičení • písemné algoritmy početních operací násobení (algoritmus písemného násobení procvičujeme hlavně při násobení čísel jednociferným nebo dvojciferným činitelem, u násobení čísel vícecifer ným činitelem volíme příklady typu: 25048 . 3060, 5137. 32000, tj. takové příklady, při jejichž řešení žák prokáže, že algoritmu rozumí) • písemné algoritmy početních operací - dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem **Desetinná čísla - rozšiřující učivo** • zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1 000 a jejich zápis deset.číslem • desetinná čárka • desetina, setina • praktické modely deset.čísel – peníze, hmotnosti, délky • psaní a čtení deset.čísel • znázornění na číselné ose, porovnávání těchto čísel • Písemné sčítání a odčítání deset.čísel v řádu desetin a setin • Násobení a dělení deseti a stem • Násobení a dělení jednociferným číslem (1 – 9)

Matematika - 5.ročník

Tématické okruhy: Závislosti, vztahy a práce s daty

Výstupy:

- **vyhledává, sbírá a třídí data (výstup z RVP)**
- **čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• závislosti a jejich vlastnosti • schémata, posloupnosti • čtení údajů z tabulek a diagramů • využívání nákresů a tabulek při řešení slovních úloh • vyhledávání a třídění číselných informací z praktického života • čtení vhodně sestavených údajů z tabulky a vytváření grafu • jízdní řády; orientace v jízdním řádu • soustava souřadnic • proměnná (závisle a nezávisle proměnná)

Matematika - 5.ročník

Tématické okruhy: Geometrie v rovině a v prostoru

Výstupy:

- **narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce (výstup z RVP)**
- **sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran (výstup z RVP)**
- **určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu (výstup z RVP)**
- **sestrojí rovnoběžky a kolmice (výstup z RVP)**
- **rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• Základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník (rovnostranný, pravoúhlý, rovnoramenný), kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • Délka úsečky; jednotky délky a jejich převody • Obvod a obsah čtverce - obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě; obvod různých rovinných obrazců - trojúhelníků, čtyřúhelníků i libovolně zvolených mnohoúhelníků • Jednotky obsahu a jejich jednoduché převody • Vzájemná poloha dvou přímek v rovině • Osově souměrné útvary - jejich rozlišování, určení osy souměrnosti přeložením rovinného obrazce • Rýsování - procvičování rýsování základních geometrických útvarů v rovině (rýsování podle popisu slovního i písemného, slovní ústní popis narýsovaného - procvičování zručnosti i vyjadřování v geometrii) • Rozšiřující učivo: sítě těles, modelování těles z daných sítí

Matematika - 5.ročník

Tématické okruhy: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Výstupy:

- **Řeší jednoduché slovní úlohy a problémy, jejich řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky (výstup z RVP)**
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• Slovní úlohy – 4.ročník + SÚ, které se řeší netradičním způsobem; jeden nebo dva početní výkony; SÚ z praktického života a obměny slovních úloh • Číselné a obrázkové řady • Magické čtverce • Prostorová představivost – stavby z krychlí a pohledy na ně • Úlohy matematických soutěží – výběr z možností

5.4 Vyučovací předmět: Informatika

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu	Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

1. **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu** (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)

- Obsahové vymezení předmětu Informatika
  - Základem vzdělávacího obsahu předmětu Informatika je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie pro 1. stupeň upravený na výstupní úroveň 5. ročníku.
  - Dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti
  - Ovládat výpočetní techniku a moderní informační technologie
  - Orientovat se ve světe informací
  - Tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě
  - Vyhledávat a zpracovávat potřebné informace pomocí internetu i jiných digitálních médií
  - Realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“
  - Odlehčit paměť při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací
  - Urychlit aktualizaci poznatků
  - Doplnit standardní učební texty a pomůcky
  - Aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů při vzdělávání
  - Předmět a jeho obsah je rozdělen do 3 tématických celků – Základy práce s počítačem, Vyhledávání informací a komunikace, Zpracování a využití informací
    - **Základy práce s počítačem** – základní struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení, základní pojmy, multimediální využití počítače, jednoduchá práce a dodržování bezpečnosti práce, prevence rizik spojených s užíváním výpočetní techniky

- **Vyhledávání informací a komunikace** – základní způsoby komunikace, metody a nástroje k vyhledávání informací
- **Zpracování a využití informací** – práce s textovými editory, tabulkovými kalkulátory, použití získaných informací při tvorbě textů

- Důraz na vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních situací; osvojovat si potřebné dovedností, způsoby jednání a rozhodování; zvládání nových životních situací a role školáka, nalezení postavení mezi vrstevníky; upevňování pracovních i režimových návyků

- Časové vymezení předmětu Informatika
  - Předmět je časově dotován podle RVP ZV na její minimální povinné časové dotaci tj. 1 vyučovací hodinu týdně
  - Tato 1 vyučovací hodina není posílena o hodiny z disponibilní dotace
  - Celková dotace činí 1 vyučovací hodinu týdně

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
		1			1

- Organizační vymezení předmětu Informatika
  - Výuka Informatiky je realizována formou vyučovacích hodin. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny než je dáno rozvrhem hodin. Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně.
  - Předmět je zaměřen na rozvoj dovedností žáků, vědomostí i znalostí
  - Rozvíjí schopnost rozhodování
  - Práce individuální i ve skupinách, sebekontrola, estetické cítění
  - Výuka Informatiky v 1. období (1., 2., a 4., 5. ročník) je realizována v jednotlivých předmětech podle možností a potřeby formou práce s výukovými programy
  - Do předmětu Informatika je začleněno průřezové téma: Mediální výchova (MV)

2. **Výchovné a vzdělávací strategie;** společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

   - Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem k výuce se spojenými ročníky, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování
   - Poznávat úlohy informací informačních činností
   - Směřovat k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
   - Porozumět toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
   - Formulovat svůj požadavek a využívat při interakci
   - Porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů
   - Dosahovat větší věrohodnost vyhledaných informací
   - Využívat výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce

- Využívat tvořivě softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- Pochopit funkce výpočetních techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- Respektovat práva k duševnímu vlastnictví při využívání software
- Zaujmout odpovědný, etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- Šetrně pracovat s výpočetní technikou
- Práce ve skupinách, sebekontrola
- Získané vědomosti a dovednosti budou žáci rozšiřovat ve 4. a 5.ročníku při ostatních předmětech v rámci mezipředmětových vztahů
- Výukou předmětu Informatika jsou metodami a formami rozvíjeny všechny stanovené klíčové kompetence, výchovně vzdělávací strategie jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika

Informatika - 3.ročník

Tématické okruhy: Základy práce s počítačem

Výstupy:

- **využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie (výstup z RVP)**
- **respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady (výstup z RVP)**
- **chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím (výstup z RVP)**
- vytvořenou práci průběžně ukládá
- pracuje s obrázky – úprava, velikost, oblékání textu, kopírování, vkládání
- dokáže počítač zapnout a vypnout
- spustí a ukončí programy, se kterými pracuje
- rozlišuje pojmy – klávesnice, myš, monitor, procesor, tiskárna, program, složka, soubor
- dbá bezpečnosti práce podle poučení
- zná funkce jednotlivých částí počítače
- pracuje v programu Word – psaní, druhy písma, velikost, řádky
- udržuje čistotu pracovní plochy kolem počítače, klávesnice, monitoru i myši
- neotvírá neznámé programy, nereaguje na reklamu na PC

Průřezová témata	Učivo
• MV 1 • MV 5 • MV 6	• základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce • struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení • operační systémy a jejich základní funkce • seznámení s formáty souborů (doc) • jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software • zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky • seznámení s formáty souborů (gif)

Informatika - 3.ročník

Tématické okruhy: Vyhledávání informací a komunikace

Výstupy:

- **při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty (výstup z RVP)**
- **vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích (výstup z RVP)**
- **komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení (výstup z RVP)**
- spustí internet
- seznámí se se založením e-mailové schránky, s prací s e-mailovou adresou, s posíláním a přeposíláním e-mailové zprávy
- vyhledávání informací na internetu, používání těchto informací v textu – kopírování, vkládání, upravování
- napíše jednoduchý text, uloží na různá média
- pracuje v CD, disketou
- vyhledá podle předem známého postupu (cesty) informace na internetu
- uloží informace z internetu do dokumentu Word (.doc)
- upraví text uložené informace

Průřezová témata	Učivo
• MV 1 • MV 5 • MV 6	• základní způsoby komunikace (e-mail) • metody a nástroje vyhledávání informací • formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy • společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)

Informatika - 3.ročník

Tématické okruhy: Zpracování a využití informací

Výstupy:

- **pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru (výstup z RVP)**
- seznámí se s vytvářením grafů a jejich úpravou
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru
- upravuje napsaný text – písmo, velikost, vzhled stránky, řádkování, zarovnání, ohraničení
- zná funkce programu malování

Průřezová témata	Učivo
• MV 1 • MV 5 • MV 6	• základní funkce textového editoru, malování • rozšířené funkce textového editoru, tabulkový kalkulátor • tvoření reklamních letáků a diplomů • sestavení tabulky, její kopírování a vkládání do textu, ohraničení, změny velikosti, písma

5.5 Vyučovací předmět: Prvouka

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů	Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

1. **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu** (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)

- Obsahové vymezení předmětu Prvouka
  - Základem vzdělávacího obsahu předmětu Prvouka je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět pro 1. stupeň upravený na výstupní úroveň 3. ročníku
  - Dokázat využít dovedností v praktickém životě.
  - Pozorovat a pojmenovat věci, jevy, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utvářet si tím ucelený obraz světa s porozuměním současnému způsobu života.
  - Vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky a názory ostatních.
  - Vzdělávat se vlastním prožitkem vycházejícím z konkrétních či modelových situací.
  - Porovnávat dosavadní a aktuální zkušenosti
  - Uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky
  - Rozvíjet a uplatňovat vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci
  - Uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky
  - Zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace
  - Vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy
  - Reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných
  - Předmět a jeho obsah je rozdělen do 5 tématických celků – **Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví**
    - **Místo, kde žijeme** – žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na

utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

- **Lidé kolem nás** – žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.
- **Lidé a čas** - žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.
- **Rozmanitost přírody** - žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.
- **Člověk a jeho zdraví** - žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace. Důraz na vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních situací; osvojovat si potřebné dovedností, způsoby jednání a

rozhodování; zvládání nových životních situací a role školáka, nalezení postavení mezi vrstevníky; upevňování pracovních i režimových návyků

- Časové vymezení předmětu Prvouka
  - Předmět je časově dotován v souladu s RVP ZV, tedy 12 vyučovacích hodin pro vzdělávací oblast Člověk a jeho svět (předmět Prvouka – 6 hodin, Přírodověda - 3 hodiny, Vlastivěda – 3 hodiny)
  - časová dotace je pro tento předmět stanovena na 6 vyučovacích hodin týdně
  - Těchto 6 vyučovacích hodin je posíleno o 1 vyučovací hodinu z disponibilní dotace
  - Celková dotace činí 7 vyučovacích hodin týdně

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	Celková dotace
2	2	2 + 1			6 + 1

- Organizační vymezení předmětu Prvouka
  - Výuka Prvouky je realizována formou vyučovacích hodin. Podle potřeby je možné vyučovat v blocích a přesunovat vyučovací hodiny než je dáno rozvrhem hodin. Je nutné zachovat stanovený počet vyučovacích hodin týdně.
  - Důraz na utváření pracovních návyků v jednoduché i týmové práci.
  - Zaměřeno na rozvoj dovedností vědomostí a znalostí.
  - Praktické skupinové práce.
  - Předmět je zaměřen na rozvoj dovedností žáků, vědomostí i znalostí
  - Práce individuální i ve skupinách, sebekontrola, estetické cítění
  - Do předmětu Prvouka jsou začleněna průřezová témata : Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV), Multikulturní výchova (MkV), Výchova demokratického občana (VDO)

2. Výchovné a vzdělávací strategie; společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

- Je dán důraz na samostatnou práci žáků vzhledem k výuce se spojenými ročníky, rozvíjí se samostatnost, schopnost rozhodování
- Výukou předmětu Prvouka jsou metodami a formami rozvíjeny všechny stanovené klíčové kompetence, výchovně vzdělávací strategie jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka

Prvouka - 1.ročník

Tématické okruhy: Místo, kde žijeme

Výstupy:

- Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- Základní orientace v obci

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3 • EV 4	• Třída – vztah ke spolužákům a pracovníkům školy • Prostory školy a jejich funkce, práce a odpočinek • Bezpečná cesta do školy • Vyučovací hodina, přestávka • Naše obec – zákl. orient

Prvouka - 1.ročník

Tématické okruhy: Lidé kolem nás

Výstupy:

- Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 2 • OSV 3	• Rodina – rodinné oslavy, život v rodině • V obchodě – nakupování • Dopravní prostředky

Prvouka - 1.ročník

Tématické okruhy: Lidé a čas

Výstupy:

- Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• Režim dne – základní orientace v čase • Dny v týdnu • Práce a volný čas – povolání • Zimní sporty a zimní svátky

Prvouka - 1.ročník

Tématické okruhy: Rozmanitost přírody

Výstupy:

- Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

- Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3 • EV 1 • EV 3 •	• Proměny přírody během roku • Počasí • Práce na zahradě, na poli, les, louka • Domácí zvířata • Rostliny na jaře, v sadu, na zahradě – stavba rostlin • Chování živočichů ve volné přírodě

Prvouka - 1.ročník

Tématické okruhy: Člověk a jeho zdraví

Výstupy:

- Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 2 • OSV 3 • MkV 1	• Výživa a stravování – co jíme • Osobní hygiena – tělo • Rozdíly mezi lidmi • Přivolání pomoci – důležitá telefonní čísla

Prvouka - 2.ročník

Tématické okruhy: Místo, kde žijeme

Výstupy:

- Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- Začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3 • EV 3 • EV 4	• Bezpečná cesta do školy – bezpečný příchod do školy a odchod ze školy podle dopravních značek a světelné signalizace • Vhodné chování ke spolužákům i dospělým (zdravení, oslovení) • Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty

Prvouka - 2.ročník

Tématické okruhy: Lidé kolem nás

Výstupy:

- Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 2	• Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní,

• OSV 3	zaměstnání • Významné události v rodině • Základní společenská pravidla chování • Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace

Prvouka - 2.ročník

Tématické okruhy: Lidé a čas

Výstupy:

- Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3	• Časové vztahy v životě – vrstevníci – mladý, dospělý, starý • Hodiny

Prvouka - 2.ročník

Tématické okruhy: Rozmanitost přírody

Výstupy:

- Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklad výskytu organismů ve známé lokalitě

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3 • EV 1	• Kalendář přírody – roční období, měsíce, den a noc, počasí • Pozorování a porovnávání projevů života rostlin a živočichů v různých ročních obdobích • Rostliny okrasné a užitkové, zelenina a její druhy, ovocné stromy a plody • Zvířata užitková, hospodářská, domácí, chráněná • Pozorování života na louce, v lese, na zahradě, ve vodě

Prvouka - 2.ročník

Tématické okruhy: Člověk a jeho zdraví

Výstupy:

- Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.
- Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 2 • OSV 3 • MkV 1 • EV 3	• Péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc • Zdraví a nemoc – běžné nemoci, příznaky, chování doma i u lékaře • První pomoc, úrazová zábrana, osobní, intimní a duševní hygiena • Bezpečné chování

Prvouka - 3.ročník

Tématické okruhy: Místo, kde žijeme

Výstupy:

- **Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí (výstup z RVP)**
- **Začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě (výstup z RVP)**
- **Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3 • EV 4	• Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, dům (typy) • Školní řád • Obec, místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť, rozdíl mezi životem ve městě a na vesnici • Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany

Prvouka - 3.ročník

Tématické okruhy: Lidé kolem nás

Výstupy:

- **Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role příbuzenských příslušníků a vztahy mezi nimi (výstup z RVP)**
- **Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností (výstup z RVP)**
- **Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 2 • OSV 3	• Obchod, firmy, zájmové spolky • Práva a povinnosti žáků školy

Prvouka - 3.ročník

Tématické okruhy: Lidé a čas

Výstupy:

- **Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (výstup z RVP)**
- **Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije (výstup z RVP)**
- **Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3 • VDO 3	• Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, letopočet, generace, režim dne • Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života • Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

Prvouka - 3.ročník

Tématické okruhy: Rozmanitost přírody

Výstupy:

- **Pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě a v jednotlivých ročních obdobích (výstup z RVP)**
- **Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě (výstup z RVP)**
- **Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 3 • EV 1 • EV 2	• Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí • Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život • Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek, lidské výtvory a přírodniny

Prvouka - 3.ročník

Tématické okruhy: Člověk a jeho zdraví

Výstupy:

- **Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví (výstup z RVP)**
- **Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných (výstup z RVP)**
- **Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě (výstup z RVP)**
- **Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu (výstup z RVP)**
- **Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích (výstup z RVP)**

Průřezová témata	Učivo
• OSV 1 • OSV 2 • OSV 3 • MkV 1 • EV 3	• Lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • První pomoc, osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika, reklamní vlivy